

KONVENCIJA AMERIŠKE DELAVSKE FEDERACIJE

Eksekutiva priporoča, da sodelovanje z mehiško federacijo ne sme biti pretrgano, dasi nekateri katoliški unijsi v Ameriki to zahtevajo. V organizaciji ne sme biti verakih vprašanj! Kampanja za petdnevni delovnik. Članstvo je zopet nazadovalo.

Detroit, Mich., 5. okt.—Sestindstideseta redna konvencija Ameriške delavske federacije, ki je bila odprta včeraj v Detroitu, se ne bo bavila s konfliktom med cerkvijo in državo v Mehiki, ako delegatje osvoje poročilo eksekutive. Enajst glavnih odborov, ki tvore eksekutivno in med katerimi je skoraj polovica katoličanov po veri, je zaključilo in priporoča zbornici, da Ameriška delavska federacija ostane v najbližnjih kooperativnih stikih z Mehikiško delavsko federacijo ne glede na dejstvo, da Mehikiška federacija podpira Calleso in zakone, katerim je mehiška hierarhija napovedala vojno. Eksekutiva sicer verjame, da "princip tolerance je ključ do svobode," obenem pa priznava princip, da se delavstvo ene države ne sme vtičati v notranje zadeve delavstva druge države; dalje eksekutiva naglašala princip, da verska vprašanja ne smejo imeti mesta v delavski strokovni organizaciji.

Poročilo namiguje, da gotovi katoliški člani A. F. of L. (nedvomno kak Kolumbov vitez) zahtevajo, da federacija pretrga stike z Mehikiško federacijo za toliko časa, dokler mehiške

unije s Callesom vred vodijo boj s katoliško cerkvijo, toda eksekutiva je odločno proti temu.

Eksekutiva dalje priporoča delegatom, da odobre kampanjo za petdnevni delovnik po vseh industrijah, kjer je mogoče. Nadalje: neizprosen boj kompanijskim unijam, vigorozna kampanja za odpravo otroškega dela, opozicijo proti odpravi primarnega volilnega sistema, sodelovanje s poštenimi delodajalci za znižanje stroškov produkcije, pobiranje komunistične propagande, pomaganje farmerjem za doseg močne zadržne organizacije in delavsko "Monroejevo doktrino" za ameriški kontinent (da ostane federacija izven internacionale in podpira Panameriško delavsko zvezo).

Poročilo tajnika Morrisona se glasi, da ima federacija 2,813,910 članov, torej okrog 60,000 manj kot pred enim letom. Tu pa niso vsi člani, ki ne plačujejo glavarine vsled štrajkov.

Prvi dan zborovanja je potekel med samimi govornicami. Navzočih je okrog 500 delegatov, vključno bratske delegacije iz Mehike, Anglije, Francije, Nemčije in Kanade.

Eksplozija v rovu: 33 rudarjev ostalo v pasti

Nesreča se je pripetila v Tennesseeju. Šest mladičev so prinesli na površje.

Rockwood, Tenn.—Eksplozija plina tri milje globoko pod zemljo v premogovniku Rodgers, ki se je pripetila v ponedeljek, je zaprla izhod trindstidesetim rudarjem. Šest mladičev so takoj prvi dan prinesli na površje. Rešitveno delo je zelo počasno radi hudega plina, ki je napolnil vse podzemeljske prostore.

KRVAVA STATISTIKA.

Chicago.—Avtomobili so v nedeljo ubili štiri, v ponedeljek pa dve osebi. Število letosnjih žrtev v Chicagu je s tem naraslo na 634.

KONVENCIJA KOVINSKEGA ODDELKA AMERIŠKE DELAV. FEDERACIJE

Pred delegati je bilo vprašanje organiziranja delavcev v avtomobilski industriji.

Detroit, Mich.—Tukaj je kovinski departament Ameriške delavske federacije obdržal svojo konvencijo. Glavno vprašanje je bilo organiziranje delavcev, ki delajo v avtomobilski industriji. Pred enim letom je konvencija Ameriške delavske federacije odkazala organiziranje delavcev avtomobilske industrije kovinskemu departamentu. Po enem letu je ta departament prišel do prepričanja, da je odkazana naloga konvencije prevelika za njega. Vstal je delegat za delegatom in povedal, kako velike so ovire za organiziranje avtomobilskih delavcev, ker vsi delavci v tej industriji niso kovinski, ampak pripadajo k raznim drugim rokodelstvom, zaradi tega je najbolje, da Ameriška delavska federacija organizira te delavce.

Na konvenciji je bila tudi delegacija Mednarodne federacije kovinskih delavcev, ki je apelirala, naj se kovinski delavci pridružijo internacionali, tako da bodo kovinski delavci vsega sveta tvorili močno četo v mednarodni delavski armadi.

Taj evropski delegaciji je načeloval Brownlie in v svojem govoru je naglašal, da oni ne zastopajo fiktivne delavske organizacije, kakršno je pred kratkem poslal v Ameriko angleški dnevnik "Daily Mail", ampak oni zastopajo pravo delavsko organizacijo.

Slušali so se glasovi, da so zelo slabe razmere v ladjegradniški industriji. Brodolastniki se poslužujejo tujega delavstva na ta način, da ladje naročajo v tujih jezerskih ladjeedelnih.

Ponovno izvoljeni so bili vsi stari odborniki razen James Klina, ki je podal ostavko kot podpredsednik organizacije kovancev. Predsedniku O'Connellu se je plačala povzela od šest tisoč dolarjev na \$7,500. Ni pa bil sprejet predlog, da se doba predsednikovega službovanja podaljša od enega leta na tri leta.

Vsak humbug se še vedno dobro izplača

V Chicagu je okrog 2000 vedeževalk, ki vzamejo bedastim ljudem letno sedem milijonov dolarjev; 150,000 oseb oblikuje sleparke dnevno.

Chicago.—Hearstov jutranji dnevnik "Chicago Herald & Examiner" je začel zadnjo nedeljo razkrinkavati vedeževalski humbug v tem trimilijonskem mestu. Odkritje je naravnost škandalozno. V Chicagu operira okrog 2000 vedeževalk — od navadnih cigank v Halsted ulici do "grofice" z dolgim španjskim imenom, ki ima bogato opremljen salon v milijonarski koloniji na Gold Coastu — katere vzamejo lahkovernim ljudem letno čez sedem milijonov dolarjev. Konservativno domnevanje je, da imajo vedeževalke dnevno 150,000 "odjemalcev", ki plačajo povprečno \$20,000.

Vedeževalke, ki čitajo "srečo" iz kart, računajo od enega dolarja do sto dolarjev in še več. Ogromna večina "suckerjev" so ženske, posebno dekleta. Preiskovalka, katero je vodil omenjeni list na svojo pest, je seveda s lahkoto pokazala, da je "čitanje sreče" navaden humbug. Vse vedeževalke so sleparke, ki vlečejo za nos nevedne in lahkoverne ljudi.

Preiskovalka, mlada ženska, je obiskala štirinajst vedeževalk in vsaka ji je za dolar, dva ali tri napovedala drugačno "srečo". Preiskovalka je samaka, toda nalašč si je nataknila poročni prstan, ko je posetila drugo babnico — in res ji je baba napovedala otroka za prihodnji spomlad kot prvi sad njenega zakona, ki ga uživa. Vse babnice so rekile, da vedo vse, da "duhovi", ki jim pomagajo, razkrijejo vse skrivnosti — nobena pa ni vedela, da ima opraviti s preiskovalko, ki razkrinka njen humbug!

Mussolini pošlje čelo na Kitajsko?

Ljuto bojevanje med južnimi in severnimi četami pri Vučangu.

Rim, 5. okt.—Italijanska vlada namerava pridružiti se vojaški akciji Anglije na Kitajskem. Vest ni uradno potrjena, toda z ozirom na zadnjo tajno konferenco med Mussolinijem in Chamberlainom se najbrž kuha nekaj takega.

Sangaj, 5. okt.—Kantonake čete še vedno oblegajo Vučang. Včeraj je okrog 500 mož severne armade izvršilo protinapad, toda kantonake strojno so pokosile vse do zadnjega moža. Ljudi tu boji se nadaljujejo.

Rumunska kraljica bo igrala v filmu?

Los Angeles, Cal.—Rumunska kraljica Marijo čaka tukaj ponudba igralne vloge v filmu, kadar pride sem na obisk. Ako sprejme ponudbo, bo igrala samo en dan v vlogi kraljice v Tolstojevi drami "Vstajenje", ki jo filmira Edwin Carewe. Za en dan igranja dobi \$25,000 za skladi revnih rumunskih otrok.

Mussolinijeva vlada odobrila smrtno kazen.

Rim, 5. okt.—Italijanski kabinet je odobril zakonsko predlogo za uvedbo smrtnih kazni, kateri zapadejo le onih, ki ubijejo ali skušajo ubiti kralja, prestolonaslednika ali Mussolinija.

Volilci postajajo mlačni.

Chicago.—Na prvi registracijski dan 2. t. m. se je vpisalo 411,051 volilcev in volilk. Pred dvema letoma je bilo prvi dan vpisanih 568,860 volilcev. Prihodnji in zadnji dan za registriranje je v torek 12. oktobra.

ČUDNI POJAVI V VOLILNI KAMPANJI V UTAHU

Ta država je navadno volila republikansko. — Zdaj prihajajo na vrsto demokratje. — Mormonska cerkev igra veliko ulogo v letalnju kampanji.

Washington, D. C.—(F. P.) Senator Reed Smoot je gotovo zvesto služil finančnemu departamentu mormonske cerkve, a zdaj se niti, da mu mormonska cerkev ne bo pomagala do zmage, ako se sodi po vestih, ki prihajajo v glavno mesto.

V Ameriki stari pravimo, da se cerkve ne vtičajo v politiko, praksa seveda govori, da se cerkve vmešavajo ravno toliko v politiko kot na evropskem kontinentu.

Navadno je v državi Utah bilo oddanih 20,000 do 25,000 republikanske večine. Mormonski demokrat King je bil izvoljen senatorju, ker je takrat napravil njemu kandidiral republikanec Bamherzer, ki ni pripadal k mormonski cerkvi. Mormonska cerkev je vpregla svojo mašino v korist mormonov Kingu. Smootu je bila Kingova izvolitev všeč. Saj tako govore o Smootu. Letos so pa demokratje imenovali za senatorka kandidata Ahby Snowa, sina nekake cerkvenega apostola, ki je stal zelo blizu Brigham Youngu, obenem je pa še avak prvga druga Heber Granta, načelnika cerkvenih lastnine. Grant je demokrat. Ahby ni je bogat, rudniški posestnik, ampak je tudi advokat mormonske cerkve že skozi več let. Med cerkve se med njim in Smootom enako deli.

Mogoče postane odločen faktor organizirano delavstvo in oni napredni farmerji, ki so glasovali za LaFolletta v zadnji predsedniški kampanji. Ako bodo volilci, ki so glasovali LaFolletta, glasovali za Snowa z namenom, da porazijo Smoota, kot predsednika finančnega odseka v senatu in gospodarja nad federalno civilno službo, tedaj se lahko zgodi, da Smootov senatni sedež pride v nevarnost.

Purič dobi milijonarko, če bo minister

Belgrad, Jugoslavija, 5. okt.—Mary Landon Baker, čikaška milijonarka, je prišla v Belgrad in je zdaj senzacija dneva. V en Belgrad govori o mednarodnem romanu Božidarja Puriča, v katerega se je zaljubila hči ameriškega milijonarja, ko je bil konzul v Chicagu. Listi pišejo, da je miss Baker hotela prej videti Belgrad, avoj bodoči dom, preden se poroči s Puričem. Dalje pišejo listi, da milijonarka počaka, dokler Purič ne postane minister.

Kako se zabavajo milijonarji.

Pariz, 5. okt.—Peruvanski milijonar je snoči priredil na čast ekvadorakemu poslaniku pojedino, ki je bila natančen posnetek kraljevskih pojedini za časa francoskega kralja Charlesa VII. v srednjem veku. Navzočih je bilo dvajset južnoameriških milijonarjev. Jedila in pijača za vsakega gosta je stala najmanj 50 dolarjev.

Star rokopis o Kristu najden.

London, 5. okt.—V knjižnici herefordake cerkve je bil te dni najden rokopis iz 13. stoletja, v katerem se čita, da je bil Krist rojen v skalnati votlini, ne v hlevu. V rokopisu dalje stoji, da Krist ni bil človek, temveč fantom. Rokopis je našel dr. James, prokt iz Eatona, kakor poroča "Westminster Gazette."

Mehikiški klerikalei v rebelnih izbruhih

Dva župnika in 18 civilistov aretiranih v Durangu, kjer so organizirali vstajo in začelo okupirali mesto.

Mexico City, 5. okt.—Mehikiški župniki in Kolumbovi vitezi so začeli upisovati rebelne izbruhe proti vladi. Dva župnika in osemnajst lajkov je bilo aretiranih v državi Durango, kjer je bil izvršen rebelni pookus v soboto. Zvezne čete so udušile vstajo. Voditelji pridejo pred vojno sodišče.

General Leon, vrhovni poveljnik zveznih čet v Durangu, je včeraj poročal predsedniku Callesu: "Dne 2. t. m. sem bil obveščen, da je izbruhnila lokalna vstaja v mestu Santiago. Poslal sem oddelke vojakov, kateremu je poveljeval Domingo Martinez. Ko je četa prišla pred mesto, so vstaki napadli in pogladi vojske nakaj. Vstaki, ki so medtem okupirali Santiago, so izvršili dva napada. Martinez je prosil pomoči. Tedaj sem odšel sam na čelu dveh bataljonov v Santiago in po treh urah boja smo reokupirali mesto. Vstaki so se razpršili. Izvedel sem, da vodja vstaje je neki Tirgo Guerola, član organizacije Kolumbovih vitežev. Dva župnika in 18 civilistov je bilo aretiranih in postavljenih pred vojno sodišče. Moje čete lovijo vstake."

3900 hiš pod vodo

Poi-milijona škoda v Illinoiskem mestu.

Springfield, Ill.—Illinoiska reka še vedno narašča in vode je poplavlja 3900 hiš v Beardstownu. Škoda do danes znaša pol milijona dolarjev. Prebivalci so pravočasno pobegnili iz mesta.

Quincy, Ill.—Narastla Illinoiska reka je poplavlja 75,000 akrov sveta in 50,000 akrov kornje je uničene.

Kansas City, Mo.—Dve osebi sta utonili v ponedeljek med poplavo v južnem Kansasu in Oklahomi.

ZAKLADNIŠKI PODTAJNIK SE NAJBREZ UMAKNE.

Pečal se bo sopes z advokatsko prakso v Chicagu. — Njegov drug se vrača iz Kitaja.

Washington, D. C.—Garard Winston, zakladniški podtajnik in glavni podpornik zakladniškega tajnika, uvašuje svojo resignacijo. On se ni položil resignacije, toda namerava jo položiti. Vrniti se misli v Chicagu, kjer misli praktičirati advokatsko. Silas Strawn, njegov drug se zdaj vrača iz Kitaja, kjer je bil kot ameriški komisar, t. j. član komisije, ki je imela skleniti sporazum glede povziranja kitajske colnine.

Litvanija zaveznik sovjetov.

Kovno, 5. okt.—Litvinska republika, ki je bila izolirana v evropski politiki od leta 1920, ko so Poljaki okupirali Vilno, je zdaj definitivni zaveznik sovjetske Unije. Tako je izjavil premijer Slezevikius, ki se je vrnil iz Moskve.

Razporedna predloga v Boliviji.

La Paz, Bolivija, 5. okt.—Bolivija; dasi katoliška država, morda dobi zakon absolutne razporeke. Tozadevna predloga je zdaj pred zbornico. Klerikalci nasprotujejo. Venezuela in Urugvaj sta do danes edini republik v Južni Ameriki, ki imata postavno razporeko.

Grosich, reška osebnost, umrl.

Reka, 5. okt.—Dr. Anton Grosich, ki je živo agitiral za aneksijo Reke k Italiji, je umrl.

Delavci nastopajo z orožjem proti svojim lastnim interesom!

Na delo hodijo s samokresi, da se ubranijo delavske organizacije.

Pontiac, Mich.—Stari Ben Akiba, ki je dejal, da je bilo že vse pod solncem, bi rekel, no kaj takega pa še ni bilo, ko bi videl hoditi na delo delavce s prepašanimi samokresi, da se ubranijo organizacije.

Kakšnih sto kaluparskih delavcev hodi s samokresom za

Mučne ure za pastirice V Šangajskih bombažnih tovarnah ponovna stavka

Pokrila si je obraz, ko so kazali njeno obliko, v kateri je "bežala iz Mehike."

Los Angeles, Cal.—Ponedeljek je bil zopet slab dan za duhovniško Almee Simple McPherson, ki je obtožena kriminalne zarote. Razprava pred sodiščem se vleče dalje. Joe Ryan, pomočnik distriktne pravdnika, je bil omenjenega dne glavna pričja. Almee je še večkrat povedala svojim očcem v Angelus templu, da je Ryan glavni "satan", ki bi rad uničil njo in sveto vero.

Ryan je vodil preiskavo o Almeenem "ugrabljenju" in "jetništvu v Mehiki." Oblika je vse tiste kraje, ki jih je omenila Almee, toda—kot je pričal—nisi ni najmanjšega dokaza za resničnost pastirice pripovedi. Zaman se je trudil, da bi našel kogo na mehiški strani, v kateri je bila Almee zaprta kot je povedala. Preiskal je pot, po kateri je Almee "bežala" iz Agua Prieta in od tam čez mejo v Douglas, Ariz., in sledeč njenim stopinjam po pečeni pustinji je odkril sledove avtomobilskih koles, ki drže paralelno s stopinjami. Ko se je sestal z Almee v Douglasu, jo je našel povsem normalno. Prav nič ni bila zapeljena od solnce, kot bi morala biti, če bi hodila samo eno uro po mehiški pustinji. Njena obleka ni bila čisto nič pralna ali raztrgana od kaktusa. Dognal pa je, da si je Almee napudrala obraz in naredila črna črta pod očmi, da je izgledala blede in bolna!

Ryan je dalje razstavil v sodni dvorani obliko, v kateri je Almee "pbežala" iz Mehike v Douglas. Ko je raztegnil čisto in nepoškodovano krilo, nogavice in kos spodnjega perila pred občinstvom, je Almee zarudela do ušes in hitro skrila obraz v dlaneh. Nato je Ryan pričal o svoji preiskavi v ljubavni hišici v Carmelu in kaj je tam našel.

Učenjak zasleduje življenje na Marsu.

Washington, D. C.—Dr. W. W. Coblentz, astronom na svezdarni Lowell v Arizoni, bo skušal še letos doznati, če je kakšno življenje na Marsu. V ta namen se je opremil z novim aparatom, ki je tako delikaten, da lahko izmeri dnevno in nočno temperaturo na 50 milijonov milj oddaljenih svetlovih. Ako se definitivno dožene različne stopinje Marsove temperature, bo lahko sklepati, kakšno življenje je tam mogoče.

ZASLIŠANJE GLEDE VLADNIH BRODOV UGODNO ZA JAVNO LASTNIŠTVO

Zaslišanje še ni popolnoma končano. — Glavno zaslišanje se vrši v Washingtonu, toda zaslišanje bo tudi v drugih mestih.

Washington, D. C.—Zaslišanje glede vladnega trgovskega brodogoja, ali naj to brodogoje postane javna lastnina ali privatna, se bo nadaljevalo. To naznanja Benjamin C. Marsh v imenu Ljudske rekonstrukcijske lige, ki je zmerom zavzemala stališče, odkar je bilo vladno trgovsko brodogoje zgrajeno, da brodogoje ostane javna ljudska last.

Jonesova resolucija, ki jo je sprejel zadnji kongres, nalaga tako zaslišanje in preiskavo. Glavno zaslišanje se vrši v Washingtonu, toda nadaljuje se še v desetih velikih ameriških mestih, med katerimi so New York, Chicago, Cleveland, Kansas City, Detroit, Minneapolis, Denver in Portland, Ore.

VABILO NA VESELICO

KATERO
PRIREDI

Društvo "Slovenski Dom" št. 86, S. N. P. J.

dne 9. oktobra 1926 v dvorani S. N. P. J.

2657 SO. LAWNDALE AVE.

Začetek točno ob 7. zvečer

Vstopnina 50c za osebo

Uljudno vabimo slavno občinstvo mesta Chicago in okolice, da se polnoštevilno udeleži te veselice. Zabave bo dovolj za vse. Šaljiva pošta bo res šaljiva. Postrežba bo prvovrstna v vsakem oziru. Igrala bo Koludrova Orkester godba.

Na veselo svidenje vam kliče 9. okt. t. l.!

ODBOR.

Avtomobilskim delav-

som se obeta brezdelje

Federated Press.

Detroitkim delavcem, ki so zaposleni pri raznih avtomobilskih tovarnah, se obetajo počitnice če ne prej za božič. Temu pa je vzrok konkurenca velikih korporacij, ki si žele dobiti trg za njihove produkte, ki je premajhen. Vsa znamenja kažejo, da bodo ti delavci dobili "božične počitnice." Vsaj tako nam pripoveduje izjava Employers Assn. of Detroit, ki se bavi s to-zadevnimi številkami.

Številke, ki jih je objavila omenjena zveza, pokrivajo približno dve tretjini vsega delavstva v Detroitu. Iz njih je razvidno, da je pričela zaposlenost padati ter da že sedaj lahko sklepamo posledice. Zaposlenost se niža; par mesecev na pomlad je bilo malo bolj, potem je pa brezposelnost pričela naraščati. Omenjene številke tudi govore, da je najmanj 70 tisoč delavcev, ki so bili še zaposleni v preteklem februarju, sedaj brez dela.

Zaposlenost v Detroitu je sedaj nižja za dva odst. napram oni lanskega leta istega časa. Če pa vzamemo v poštev številke zveznega delavskega departmanta, nam kažejo, da je vseh delavcev v avtomobilski industriji sedaj zaposlenih samo za pol odstotka več kot pa lanskega leta istega časa. Državni departament ne pokazuje še take spremembe kot jih kaže detroitska zveza. Pomniti moramo, da je Detroit največje avtomobilno mesto v državi.

Spreminjanje zaposlenosti v Detroitu in pa po vsej državi v avto. industriji za zadnjih dvanajst mesecev vidimo v podanem seznamu. V tretji koloni so podane številke povprečnega tedenskega zaslužka v tej industriji.

Avtomobilski delavci	Zaposlenost	Povprečni zaslužek
zadnji mesec	U. S.	mesec
Avg. 1925.....	108.6%	\$11.48
Sept. ".....	108.5	10.87
Oktr. ".....	108.5	11.05
Nov. ".....	108.2	10.97
Dec. ".....	107.1	10.48
Jan. 1926.....	107.1	10.48
Feb. ".....	107.1	10.48
Mar. ".....	106.8	10.37
Apr. ".....	106.5	10.24
Maj ".....	106.5	10.24
Junij ".....	106.5	10.24
Julij ".....	106.5	10.24
Aug. ".....	106.5	10.24

Iz tega vidimo, da so precejšnje spremembe v povprečnem zaposlenosti v avtomobilski industriji. Medse za mesec januar so bile za celih 20 odstotkov nižje kot pa so bile v mesecu novembru. To pomeni, da delavci v tej industriji trpe nezaposlenost od časa do časa, in zopet za več časa skupaj.

Najnovejša poročila iz Detroita pravi, da je Ford pronašel, da je petdnevni delavnik v tednu veljanski uspeh. On že ve, zakaj se to njemu dopade. Ko je upeljal masivno produkcijo, ki je pomenila novo fazo za ameriško industrijo, je s tem ukleni k njegovim strojem delavca ter iz njega izšel, kar se je dalo v osemih urah, ker je vedel, da bi nihče ne mogel dalj delati pod novim sistemom. Konvektorji in stroji so se zasukali a podvojeno silo in hitrostjo, potem katerih so bili delavci v stanu producirati veliko več kot pa poprej. A pri vsem tem jih je izšel v osemih urah, da bolj jih ni mogel. Ford je vse prav dobro preračunal in vedel, da bo njemu v korist, če upostavi osemurnik in sedaj pa petdnevni delavnik. Pomniti je tudi treba, da je v glavnem Ford gledal, da odvrne unijo iz svojih tovarov.

Pravkar se vrši konvencija Ameriške delavske federacije v Detroitu. Pri otvoritvenem govoru je dejal predsednik federacije, Green, naj podvzame konvencija korake, da organizira Fordove delavce. Znano je, da se bo Ford branil na vse kriplje, pripoznati unijo v svojih tovar-

nah. Delavci imajo v resnici težak boj pred seboj. Toda imeli so ga pač povsod; ponekod je šlo lažje, drugod pa težje in z večjimi izgubami. Nikjer pa ni bilo zmage brez boja. Tudi v Fordovih tovarnah je ni pričakovati, ne da bi se delavstvo ne bojevalo zavajati. Delavstvo ima vso moč, le organizirati se mu je treba. Ne samo Ford, ampak vsi podjetniki so se branili unije. Delavci so pa v mnogih slučajih vendarle zmagnali. Zakaj bi ne zmagnali pri Fordu?

VESELICE

Johnstown, Pa. — Vabilo na vinško tigravje, katero priredi Slovenski delavski dom na Monham-Johnstown, Pa., dne 16. oktobra zvečer. Prireditelj je ob sedmih zvečer. Kakor druga leta, bo tudi letos vse izvrstno preskrbljeno, ker je za to izvoljen odbor. Nikomur ne bo šal, kdo bo prišel. Poskrbljena bo vsa postrežba in tudi druga godba, da bo dovolj prijetne zabave. To bo zabava za stare in mlade.

Rojaki v Johnstownu in po okolici, pridite val. Vabi vas direktorji doma. Obiščite nas in zabavajte se s nami. Vstopnina je za moške 50c, za ženske brez spremstva pa 25c. Na evidenca dne 16. oktobra na veselici! — Joseph Rogel.

Cornwall, Pa. — Društvo št. 528 je sklenilo na zadnji seji, da član, ki se ne udeleži veselice, katere bo priredila v korist društveni blaginji, pri sebi ne sme imeti denarja. Tako je bilo sklenjeno na seji dne 25. avgusta. Člani, ne pozabite tega. Brataki pozdravi! — Peter Lukanič, tajnik.

McKees Rocks, Pa. — Posiv na veselo zabavo, katero priredi društvo "Bratje v slogi je moč" št. 210 S. N. P. J. dne 9. oktobra v Hrvatskem domu na Shingias streetu. Začetek je ob sedmih zvečer. Vstopnina za osebo stane 25 centov. Igral bo dober orkester. Posivljamo prebivalce mesta McKees Rocks in iz okolice, ki so prijatelji jesenske zabave, da bomo vsaj par ur preživeli v veselju in zabavi. Za dobro postrežbo se pobraba odbor. — Mihael Medvedovič, tajnik.

Sharon, Pa. — Vabilo na veselico, katero priredi društvo "Slovenski dom" št. 81 v Sharonu, Pa., dne 9. oktobra v soboto, točno ob 7. zvečer. Veselica se vrši v prijazni dvorani—Patagonia Pavilion—ob North Water ave., na prijaznem hribu Mayer Hill. Godel bo najboljši trio v tej okolici. Prijazno ste vabljeni val rojaki in rojakinje iz te okolice. Vstopnina za moške je 50c, za ženske 25c. Člani društva št. 31, kateri znostanejo, plačajo v društveno blaginjo \$1 izveti so le bolniki. Za lep red in dobro postrežbo jamči odbor.

Torej na svidenje dne 9. oktobra ob 7. v soboto zvečer.

Kliče in vabi — veselilni odbor.

Grand Haven, Mich. — Naznanjam članom društva "Michiganski bratje" št. 550, da smo na zadnji redni seji sklenili, da priredimo veselico v korist društveni blaginji, to je dne 16. oktobra v soboto zvečer, točno ob 7. na farmi pri Franku Brothlu. Uljudno vabimo bratsko društvo št. 266, "Michigansko jezero" v Muskegonu, da nas poseti, kakor tudi "Slovenski farmarski klub" v Grand Havenu.

Opozarjam člane in članice, da se polnoštevilno udeležijo prihodnje seje, da vso potrebno uredimo za veselico. Z brataki pozdravi! — Anton Welles, začasni tajnik.

Avella, Pa. — Obeležam vse člane kakor tudi druga okoliška društva, da je društvo "Avellaki vrh" št. 232 v Avelli, Pa., sklenilo na svoji zadnji redni seji, da se vrši vinaka tigravje dne 25. novembra 1926, to je na Thanksgiving Day. Razven vinaka tigravje bo na programu več drugih stvari, kakor tekme na kegljčku za purmane in kokioli. Imeli bomo tudi tekme na biljardu. Tekme se prične takoj jutraj, popoldne bo vinaka tigravje in druga zabava pa ples. Naše društvo najljubše vabi vse članstvo, kakor tudi vsa bližnja društva, da se kolikor mogoče udeležijo naše prireditve. Za vsakovrstno postrežbo bo skrbel za to izvoljeni odbor. — L. Z. tajnik.

RAZNA NAZNANILA

Homer City, Pa. — Ker so precej redki dopisi iz naše naselbine, hočem jaz po svoji zmocnosti sporočiti tukajšnje razmere.

Delamo do zdaj še vsaki dan, toda življenja od letvice 1917 ni, pač pa živitarimo, eni slabo, drugi malo bolje. Na društvenem polju smo dober uspeh imeli. Imamo različne dobro organizacije, med katerimi je društvo "Zmaga" št. 200 S. N. P. J.

Priporočal bi rojakom, kateri se niste člani te organizacije, da pristopijo v njo. Ona vas radostno sprejme in po materinsko bo skrbela za vas, kot skrbela za točere drugih.

Naznanjam tudi, da se je neusmiljena smrt vthotapila v mojo družino ter si fuzirala 10 dni starega otroka Edwarda A. Ogoreuca. Rojen je bil 13. sept. Po dvanajsetni bolezni je izdihnil v materinem naročju dne 24. sept. In 25. sept. smo ga položili v naročje materi zemlji v Lucernu, Pa. Hvala vsem za prvo pomoč in za vse, še cvečice ter udeležbo k pogrebu. — Edward, ti pa spavaj sladko. Rožice bodo zasajene na tvoji skromni gomili, ko bo sijalo spomladansko solnce. Tako bo zelenela tvoja gomila kot bo vedno zelenel spomin na tebe v srcih naš ostanli. — Frank in Mary Ogoreuc, starša; Frank in Ernest, brata.

Woodward, Iowa. — Tukajšnje društvo "Zmaga" št. 328 v Madridu je na mesečni seji dne 19. sept. razpravljalo o iniciativi ter o predlogu društva št. 58 in zaključilo, da ne podpira omenjenega predloga in razloga, ker ako se novi prošlee ali prošilka besni vstopiti v društvo radi enega dolarja vstopnine, je zelo dvomljivo, da bi taki bili dobri člani. Naše društvo se strinja, da ostane po starim, kot določajo pravila.

Pozdravi! — Martin Eppen, tajnik.

Collinswood, Ohio. — Društvo Mir št. 142 S. N. P. J. je na redni seji dne 12. septembra vzelo v pretezo iniciativno društva št. 53. Članstvo vidi, da je sedanja pristopnina pri S. N. P. J. prevelika, se upoštevamo druge organizacije, katere nudijo članom prosto pristopnino. Da si upoštevamo ugodnosti, katere daje S. N. P. J. svojim članom, vendar je treba vzeti v poštev tudi bolniški in poskočinski sklad, katere sta vsi naša ugodnosti vedno prisadeta. Vsi naša tega je članstvo enoglasno sklenilo podpisati iniciativno društva št. 53 S. N. P. J., ker le s njo pristopnino nam bo mogoče pridobiti našo mladino, katere bo polnila vrzeli, ki nastajajo v organizaciji.

Za društvo Mir št. 142 S. N. P. J. M. Podgoršek, predsednik, Frank Sustarski, tajnik, Andrew Kocjan, blaginjak.

Irwin, Pa. — Opozarjam člane društva št. 200, da pravočasno plačajo, da bom imel do 25. v mesecu urejene račune. Jas ne bom za nikogar olajeval. — Anton Pregrad, novi tajnik (P. D. 3, Box 114).

Hudson, Wyoming. — Naznanjam članom društva št. 183, da je bilo na seji dne 12. avgusta sklenjeno, da člane opozorim, da se bolj številno udeležujejo društvenih sej. Vsek član, ki se ne udeleži vsaj enkrat v treh mesecih društvene seje, je kaznovan po pravilih. — Mary, Paulitz, tajnica.

Cleveland, Ohio. — Društvom Slovenske narodne podporne jednote v Clevelandu in bližnji okolici naznanjam, da je bilo zaključeno na seji zastopnikov vseh društev S. N. P. J. iz Clevelanda in okolice, katere se je vršila dne 26. septembra v S. N. D., da se druga seja vrši dne 31. oktobra ob devetih popoldne v S. N. D. (soba št. 2). Zato so naprosena vsa društva, da pošljejo svoje zastopnike na točno sejo, ker imamo ukrepati velike in važne stvari o izboljšanju bolniških skladov, da se na ta ali oni način iznebimo našega bremena, katero se imenuje izredni assessment ali naklada. Prosim, da vsako društvo pošlje vsaj po dva zastopnika na sejo. Vsako društvo bi tudi moralo gledati na to, da pošlje take zastopnike, ki ne pozabijo jezikov doma. Na zadnji seji je bil izvoljen odbor petih članov, kateri bo stvar vodil naprej, dokler bo potrebno. Iz zapisnika zadnje seje boste lahko čitali, kateri bo tudi priobčen v jednotnem glasilu. S pozdravi! — Mathew Debevec, tajnik.

Gibbtown, Montana. — Društvo Vedernica št. 42 je bilo primorano na to, da se 1. septembra seje na vsakega člana petdeset centov naklade, da plača v društveno blaginjo pri assessmentu meseca oktobra. — Max Poljak, tajnik.

Export, Pa. — Naznanjam članom društva št. 317, da sem prevzel tajništvo, ker je prejšnji tajnik resigniral meseca septembra. Vse člane društva torej pozivjam, da se v bodoče obračate name v društvenih stvarih. Pozivjam vas tudi, da se bolj pogosto udeležujete mesečnih sej, tako da ne bo kakšnega neopoznatstva. Od sedaj naprej bom pobiral assessment eno uro pred sejo, tako da bo vsak član lahko oddal assessment predno bo seja pričela. Pobiral bom tudi vsakega 24. v mesecu na svojem domu, tako da bo vsak član imel priložnost plačati ter bom imel denar pravočasno v rokah. Ako ne dobim assessmenta do 25. v mesecu, bom suspendiral prisadnega. Jas ne bom za nikogar olajeval, torej ne zanašajte se kakor je vaša navada. Pozivjam vas, da to upoštevate in vas pozdravljam. — John Podgoršek, tajnik. (Export, Pa. Box 434.)

Bentleyville, Pa. — V zadnjem izkazu prispevkov za sestro Josephine Belabanko se je urinila pomota. Št. 145 — \$1 bi se moralo glasiti — št. 143 — \$1. — Aloja Humar.

STANOVANJE IN HRANO dobijo trije fantje pri slovenski družini, oglašite se pri: J. Hočevar, 2309 W. 25th Street, Chicago, Ill. (Adv.)

ISČE SE! SLOVENSKEGA PEVOVODJO, za novo ustanovljeno pevsko društvo, priglasite naj se čimhitreje mogoče in pove naj pod kakšnimi pogoji bi bili privolji priti sem, na upražnjanja dobi vaa potrebna pojasnila. Piše naj se na sledeči naslov: Anton Bartel, 6141 Sumner Ave., Detroit, Mich. (Adv.)

DA SE PRIPRAVI pravi pristni okusni kranjski gulaš, na vsakem domu po zmerni ceni. Naročite poštno pristo, pošljite denar z naročilom do 31. dec. 1926 in sicer za 10 kani, 4 unce čistega gulaša za \$2.50, 10 kani po 11 unci gulaša za \$5.00. Dobi se edino pri: M. Krahn, 64 Broadway, Gowanda, N. Y. (Adv.)

SKORO OBNOVEL veselo holičin v kosih. Johnsonov Red Cross Kidney Plaster daje hitro in gotovo pomoč. Hitra pomoč je gotova, akoro takoj ko date Johnsonov Red Cross Kidney Plaster na boleči prostor. Greje in ublažuje, to staro poznano zdravilo, vam prebne bolečine iz bolnih kosti, pomaga in daje slabim mišicam priliko dobiti nazaj svojo moč, vse pomankljivosti se izgube na žudezen način. Za hitro pomoč bodite gotovi, da je Johnsonov Red Cross Kidney Plaster, na rudični tkanini od zalej. — (Adv.)

Sedaj je čas za— New-yorško grozdje Grozdje v državi New York bo kmalu popolnoma zrelo in se bo pričelo razpošiljati. Kakovost grozdja je letos najboljša in, kakor veste, je "new-yorčan" za naš ukus najboljši in ga v tem oziru nobeno grozdje ne "bita." Tudi čisti se najhitreje in najlažje.

Sedaj je cena razmeroma zelo nizka in, ako si sploh mislite napraviti kaj grozdnega soka, je v Vašem interesu, da si naročite eno ali več kar. Sedaj je čas za naročitev. Naročila in druge dopise pošljite na JUGOSLAV AMERICAN CORP. 455 W. 42nd Street, New York, N. Y.

Naznanilo godbenikom. Izšla je najnovejša knjiga, II. zvezek najlepših pesmi za piano, harmoniko ali violino. V tej knjigi dobite najboljše slovenske in evropske pesmi za plese in druge prilike, kakor "Aplopolka," "Na Marjanca," "povšter tanc," "pok šotia," valčki in drugo. V njej dobite pesmi kot "Na planinah," "Prdi Gorenje," "Ciganaka Sirota," in druge. Cena je samo \$1.00, poštnine pristo. V zalogi imam tudi še nekaj zvezkov "Glasba in dom," kjer dobite 12 krasnih pesmi in plesov, cena 75c. Ako naročite prvi in drugi zvezek je cena za oboja \$1.50. Naročila se sprejemajo pri VIKTOR LISJAK 15621 Waterloo Rd., Cleveland.

ZA STARI KRAJ

Zima se bliža in z mrazom naraščajo potrebe in trpljenje. Povodnji, slaba letina, visoki davki in druge nadloge bodo potrebe letošnjo zimo več kakor podvojile. Kdo drugi naj pomaga, ako ne Amerikanci?

DENARNE POSILJATVE so najboljše podpore in darila. Naša banka ima lastne zveze s pošto in bankami v starem kraju in zato more izvirati denarne posiljavitve hitro in zanesljivo, po pošti ali brzojavno, ter po niskih cenah. Mi tudi določje izplačujemo v Jugoslaviji.

DENAR IZ STAREGA KRAJA imajo mnogi rojaki dobiti, bodisi iz bank, od privatnikov, od sodnje itd. Mi imamo v teh zadevah številne izkušnje in zato vsakomur lahko ustrelimo.

NOTARSKIE IN ODVETNIŠKE POSLE oskrbimo mi tako da tukaj, kakor tudi v starem kraju. Pooblastila, kupne pogodbe, pobetnice itd. lahko dobite pri nas. Ako zabite v starem kraju zanesljivo in točno odvetniško pomoč, vam je lahko oskrbimo.

OSEBE IZ STAREGA KRAJA mi hitro dobimo v Ameriko, ako jim je vstop po zakonu dovoljen. Mi izdelamo izjave, prošnje za Washington in vse, kar spada zraven.

SKUPNO FOTOVANJE ZA BOŽIČ v stari kraj prigradimo na 4. dec. t. l. na francoskem parniku "Paris." Potnike bo spremljal uradni družbe. Potniki naj se priglasijo čim prej, štati neprivoljani, da jim preskrbimo še pred odhodom dovoljenja za povrnitev v Ameriko.

Ako želite potovati pred omenjenim datumom, nam pišite po vojni red. Mi zastopamo vse linije in zato lahko ustrelimo.

Vse dopise o teh zadevah naslovite na banko ZAKRAJSEK & ČESARK 455 W. 22nd Str. New York, N. Y.

RAD BI SE SEZNANIL s Slovenko naprednega mišljenja v svrhu ženitve. Samaka ali vdova v starosti 35 do 43 let. Vse podrobnosti razložim pismeno. Želim, ako mogoče, da se pošlje tudi sliko, ki jo na zahtevo vrnem. Tajnost jamčim. Naslov je: Zenin Slovenec, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. (Adv.)

PRODAM FARMO 160 akrov, 28 glav živine, kokoši, prašiči, prideiki, orodje, en Ford truck, Ford kara in vsa hišna oprava. Je le dve milje do mlekarne. Cena vsemu skupaj je \$5000. Takoj je plačati \$3650. Ostalo pa po \$100 na leto. Pojasnila daje: FARMAR, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. (Adv.)

RESIDENCIA 3216 S. 2nd Ave. TELEFON: Lawndale 6707 DR. JOHN J. ZAVENTNIK. PHYSICIAN & SURGEON Layer Bldg. 3635 W. 26th St. vopul Lawndale Ave. in 26. ulici. Telefon: Crawford 3212, 3213. ORDINACIJSKE URNE. On Saturdays and 2. to 4. o'clock hours in each of 7. to 8. o'clock each day. On Sundays no response.

LETO ZA LETOM

svetujemo in priporočamo varčnost našemu narodu. Tisti, ki so pred kakim letom začeli svoje prihranke vlagati pri nas, se čudijo, kako hitro jim vloga raste, s tem da redno vlagajo vsak teden.

Hranilna vloga omogoča, da si ljudje kupijo domove in postanejo neodvisni. Vaši prihranki so varno vloženi v največji slovenski banki Amerike.

KASPAR AMERICAN STATE BANK

Imovina \$19,000,000.00 1900 Blue Island Ave. Chicago, Ill. Kupujte vaše bonde, ker so popolnoma varni in prinašajo visoke obresti.

NAZNANILO IN VABILO

Uljudno vabimo vse naše prijatelje in znance na slavnostno obhajanje srebrne poroke ali 25. letnice v zakonskem življenju družine

LOUIS in FRANČIŠKA JALOVEC

dne 16. oktobra t. l. ob 7. uri zvečer doma na domu v

AMERICAN HOTEL 7622—61st Street, Argo, Ill.

VABILO NA VESELICO IN VINSKO TROATEV

katero priredi skupno

Dr. "Elizabeth" št. 540 S. N. P. J. in dr. "Sloga" št. 553 H. B. Z. dne 16. oktobra 1926 v Ogerski dvorani na 426 Court St., Elizabeth, N. J.

Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina 35c

Uljudno vabimo Slovence in Hrvate, domače in iz okolice, da nas posetijo v obilnem številu na ta večer. Zabave in veselja bo dovolj za vse v vinogradu, imeli bomo tudi šaljivo pošto. Pripravljen bo dober prigrizek in za suha grla mokrta. Igrala bo izvrstna godba. Pridite vsi. Na veselo snidenje v vinogradu vabi ODBOR!

VABILO K JESENSKEMU KONCERTU

in PROSLAVI RESETLETNICE

katero priredi

Slovenski pevski zbor "LIRA"

v nedeljo, dne 10. oktobra 1926, v dvorani S. N. P. J. 2657 So. Lawndale Ave.

Vstopnina v predprodaji 50c, pri vratih 75c

PO KONCERTU PLES IN PROSTA ZABAVA Začetek programa točno ob 8:30 popol. Svira Koludrov orkester.

Za lačne in žejne bo najbolje preskrbljeno. K obilni udeležbi najljubše vabi ODBOR

PO 4% OBRESTITI

za vloge na

"SPECIAL INTEREST ACCOUNT"

Naše mesečno obrestovanje je ugodno ne samo ako vložite, temveč tudi ako dvignete. Obresti plačamo za vse pretekle mesece do konca onega pred dvigom. Zato priporočamo vlagati denar pri nas tudi onim, ki ga nameravajo v kratkem zopet dvigniti.

FRANK SAKSER STATE BANK

83 Cortlandt St.

NEW YORK, N. Y.

JAVNA GOSPODARSTVO

Glasovi članov S. N. P. J. in
čitateljev "Prosvete".

Kritika in priporočila.

Marquette, Michigan. — Danes sem si izbral najtežje delo v mojem življenju, kajti zame je pisanje najtežje. Rajši bi vzel najtežjo sekuro in obtešal trideset železniških pragov, kakor pa drsam s peresom po papirju. Pa ravno zdaj se pripravlja nevihta; a severnega zapada se zbira, grmi in treska in ne vem, kaj nam prinaša. Naj bo dež, saj to leto ni padel več kakor po sedem dni na teden in po trideset dni na mesec. Tako imamo delavci dosti časa za pisanje in čitanje, le da vsakdo, če le more, rajši drugo delo v roke vzame. Citamo kajpada radi, ko imamo čtivo, kakorčnega nam prinaša Prosveta. Tudi besede ni v njem, da bi jo preskočil, kajti tu najdem dosti dobrega za delavca.

Cital sem proteste članov proti nakladam. Eni pravijo tako, drugi tako, jaz pa tako povem, če bi ne bil pri naši jednoti zavarovan za tri dolarje, da bi bil preiskrbljen za slučaj bolezni ter mi ne bo treba prositi in kolektati okolj siromakov, bi si poiskal kako drugo organizacijo, tako da bi bil za toliko zavarovan. Tako jaz fudi nisem proti nobenemu članu, ki je zavarovan dvakrat po dva dolarja, saj če je za več zavarovan, mora tudi več plačati, ko je naklada po toliko več naklade. Tako sem moral jaz na primer zadnji mesec plačati sedem dolarjev in trinaest centov skupaj. To je že precej, pa vendar nisem se dobil od jednote nobene centa brez potrebe ali pa da bi jednota golfujala le za cent. Kadar sem dobil podporo, sem bil v resnici bolan, tako da nisem bil sposoben za nobeno delo.

Vsi vemo, da so tudi taki člani, ki se naredijo bolne, če so visoko zavarovani, da jim ni treba iti delat osem ali deset ur na dan za tri dolarje, temveč rajši doma pri ženi posedajo in vlečejo po tri ali štiri dolarje podpore, pod pretvezo bolezni. Dobijo se taki slučajji. Pred par leti je na primer prišel član v našo kempjo za delom. Dobil ga je in plače so mu dali po \$45 na mesec. Pri jednoti pa je bil zavarovan za \$3 dnevno, kar znaša devetdeset na mesec. Take mu se spodobijo lepo doma pri ženi ostati in se enkrat toliko za to poganjanje vleči. Dopoldne je šel delat, popoldne pa si je že malo opraskal prst na roki. Drugi dan je pustil delo in šel k svoji ženi. Javil se je bolnega in šel takoj k zdravniku, da mu je "ramo" obvezal in nakaznico radi podpore uredil. Bolezen se je hudo zavlekla, ker mož je doma kuhal in vsaki drugi ali tretji dan šel k zdravniku prevezovati rano. Krivde radi takih slučajev, ki jih je tudi več pri jednoti, ni valiti na glavne odbornike in tudi na društvene ne. Tega so krivi vsi člani, ki se bojuje zamere in pa tega, da bi njim samim ne dovolili podpore, ko bi bili bolni. Tako si mislijo, naj siromak dobi, saj ima jednota dosta novaca. Tega pa ne premisljuje, da gre iz njih lastnega žepa. To dela naklada.

Cital sem priporočila, naj bi jednota ne plačala za prvih deset dni bolezni, a če bi bil član bolan dalj, da bi dobil od prvega dne. Ne mislim, da bi to pomagalo. Vsak naj upošteva to, da zdravnik delajo za denar. Naj se še tako dobro počutim, da je grem k "prijaznemu" zdravniku, me bo naredil bolnega. Še v bolnišnico me bo spravil, samo če ve, da imam denar ali da sem pri dobri organizaciji. Kdor je nepošten torej lahko golfuja radi zdravnikov, pa naj jednota plačuje od prvega dne.

Trije člani našega društva smo bili enih mial, samo moja misel je bila nekoliko drugačna. Šlo je radi tega, kako bi napravili, da bi jednota ne potrebovala več naklad. Prva dva sta povedala, naj bi se povsila assessment za pet centov na dolar, ali naj bi se pa na vsakega člana

naložilo po pet do deset centov na mesec. S tistim denarjem naj bi plačali trem ali štirim članom zamudo časa in v ozne stroške, da bi bili splošni bolniški obiskovalci pri vseh društvih. Moja misel je bila le toliko drugačna, da bi assessment — povsili le za določen čas, najsiho tri mesece ali šest ali tudi za celo leto po 10c na člana, ali pa pet centov na vsak dolar. Na ta način bi se nabralo že precej denarja, s katerim bi lahko plačevali dva dobra zdravnika, ki bi imela mesečno plačo. Pri železniških društvih naj bi si kupila vozne listke za celo leto. Zdravnika naj bi stanovala blizu glavnega urada, na primer v Chicagu, tako da bi ju glavni odbor lahko poslal kamorkoli bi bilo potrebno. Zdravnika naj bi bila zaprežena, da bosta gotovo izpolnjevala svojo dolžnost in bolnika dobro preiskala ter doglala, če je sposoben za delo ali ne. Če bi imela jednota tako zdravnika, ki bi obiskovala bolnike, ki bi jih bilo gotovo polovica manj bolnih. Samo društvom bi ne bilo treba vedeti, če pride jednotni zdravnik. Nihče bi se ne upal biti "bolan".

Samo za tri dni se tudi ne izplača izdelovati bolniških nakaznic, a če je dlje časa, naj bi član dobil podporo od prvega dne.

Jednota naj bi izdala tudi tiskovine, katere bi izpolnil zdravnik z opisom bolezni. Nakaznica bi bila poslana na društveno tajnika in tajnik bi jo podpisal ter odposlal na glavni bolniški odbor. Vse je treba določeno urediti in videli bomo, da ne bo nobene naklade, še toliko manj pa operacij. Tudi assessmenta ne bo treba toliko plačevati, ko se stvari uredijo.

Takih mial so člani društva št. 487 (Michiganski Slovenec) v Marquette, Mich. — Thomas Sestan.

Kako se ustvarjajo simulanti?

Canonsburg, Pa. — Veliko je pisanja, še več pa govorjenja o izrednem assessmentu. Nekateri kritizirajo glavni odbornike, drugi pa društvene odbornike in bolniške obiskovalce. Kaj si morejo ti pomagati? Bolnik gre k zdravniku in zdravnik ga spozna za bolnega. Bolniški obiskovalec ga obišče in ga najde doma tako kot predpisujejo pravila, da se mora obnašati bolnik. Članstvo kajpada odobri podporo. Potem se pa vprašamo, kam gre denar, ko je razpisan izredni assessment.

Poglejmo, kako veliko nam določajo pravila, da dobimo v slučajju bolezni. Pravila pravijo, da tisti, ki je zavarovan za en dolar, plača na mesec 70c, torej plača letno \$8.40 v bolniški sklad. Ako je bolan samo en mesec pa je prejme \$31, kar mora plačevati približno štiri leta. Torej če član hoče pokriti samo tisto, kar en mesec dobi ven, mora plačevati štiri leta!

Cemu naj se kritiziramo, ko poznamo taka dejstva? Morda bo kdo rekel: Ta je pa gotovo simulanti, ko tako zagovarja. Odkritorčno povem, da sem pri jednoti od leta 1911, pa do danes sem vse podpore dobil \$13. In še nikdar nisem v kritizaciji, da dobijo bolni bratje in sestre, kar jim gre.

Predvsem bi priporočil, da bi glavni odbor nekoliko preuredil prestopne liste. Ko član vzame od društva prestopni list, naj bi mu tajnik nanj napisal, koliko je že prejel podpore pri dotedanjem društvu. Tako bi članstvo malo boljše nadzorovalo, ker bi imelo tudi malo vplogleda v preteklost. Kak prebrisanec se lahko okoristi na ta način, da je nekaj časa "bolan" pri enem društvu, potem pa gre "bolehat" k drugemu društvu, kjer ne vedo, če je prestopil že bil kaj bolan ali ni in kako veliko podpore je prejel. Če bi bili prestopni listi urejeni na ta način, bi se simulanti ne selili od društva do društva. V glavnem nam uradi vedo za vsak cent, komu je izplačan, zato bi kaj takega lahko uredili. Res je, da imamo v mesečnih poročilih zapisano, kdo prejme podporo, a članstvu ni mogoče tega nadzorovati drugače kakor vsakemu za svoje društvo. Upoštevati

moramo tudi, da je precej članov, ki ne znajo pisati in čitati, pa so vendar dobri člani jednote. Če bi ti izvedeli, koliko je član s prestopnim listom že pognil podpore drugje, bi bili bolj pozorni nanj.

Račun starega člana.

Albia, Iowa. — Društvo plačujem trindvajset let. V tem času sem dobil podpore trindvajset dolarjev. Bolnega sem se javil tisto leto, ko je razsajala influenca, ker sem mislil, da bo treba iti tja, kjer muh ni. Imel sem pa veliko manj nevarnih bolezni in poškodb, da bi bil lahko na bolniški listi po en teden ali dva ali pa celo mesec dni.

V S. N. P. J. sem šestnajst let. Bil sem ustanovitelj društva št. 163, kjer se še sedaj nahajam. Od S. N. P. J. sem prejel podpore deset dolarjev.

V zadnji številki Prosvete sem pa čital, naj plačajo tiata društva, katera so največ pobrala iz bolniškega sklada. Mogoče je naše društvo med tistimi, ali jaz nisem med njimi. Pravilno bi se glasilo, naj plačajo tisti člani, ki so največ dobili od jednote. Od nas, starih članov, ki vedno plačujemo, pa ne vzamemo ničesar kaj takega ne more nihče pričakovati, če tudi je ponekod veliko zgražanja, da je premalo nadzorstva. Kako pa tedaj, ko bolnik prizna človeka bolnega? Tudi društvo ga mora! Ni druge pomoči kakor plačati primanjkljaj, kjer manjka. Razrede pa razdeliti! Vsak razred naj trpi svoje stroške. Kdor bo kričal, da to ni bratsko, je simulanti ali pa vedoma hoče podpirati simulantstvo. Tudi naj bi se glasila pravila, da za prvih pet dni nihče ne dobi bolniške podpore. To bo dobro zdravilo za bolniški sklad.

Vsaka nagrada naj se opusti za pridobivanje v jednoto vsega, kar in leze gre, kar komaj čaka ugodne prilike. Nekateri so kar vedno na bolniški listi, drugi pa vlečejo za operacije velike odškodnine.

Kdor je pravi človek, da ni treba preleteti in mu prigovarjati, bo že sam poiskal društvo in jednoto. Člani, ki že dolgo plačujemo jednoto, imamo skušnje v tem.

Bratski pozdrav vsem članom, ki so za dobrobit S. N. P. J. — Alois Palčić.

Za delitev razredov po skladih.

Johnston City, Illinois. — Članstvo se jako zanima zaradi izrednega assessmenta v S. N. P. J. Nekateri zvrčajo krivdo na združenje, nekateri pa grede celo tako daleč, da dolžijo glavni izvrševalni odbor. Brat Zaitz je objavil neke podrobnosti o nekaterih društvih, ki so prejela mnogo več podpore od jednote kakor pa so plačala na assessmentu. Na to izvajanje brata Zaitza so nekateri bratje sugestirali, da bi dotična društva suspendirali za nekaj časa, če jim glavni odbor dokaže, da so prejela preveč podpore. Sugestija je dobra, ampak vprašanje je, če je izvedljiva. Ali je mogoče suspendirati člana ali celo društvo, ako glavni odbor nima drugih dokazov, razen da so društva prejela preveč podpore? Nakaznice so bile izpolnjene od zdravnikov in podpisane od članov društev, ki trdijo, da se bolniki ravna po pravilih. Vprašanje je, kako more glavni odbor suspendirati društvo, če bi radi takega čina prišla stvar pred civilno sodišče? Članstvo mora zadevo samo rešiti, glavni odbor ne more po pravilih S. N. P. J. reševati vprašanja. Glavni odbor tudi ne more iniciirati nobenega zakona po pravilih.

Pred konvencijo smo imeli izvanredne assessmente v 2-, 3-, 4- in 5-dolarske razrede. Oni, ki so zavarovani samo za \$1 podporo, niso imeli izrednega assessmenta razen stroškov konvencije. Zato ni bilo razprave o tem. Radi visokih assessmentov pred

konvencijo je skoro vse zavarovanje za \$4 ali \$5 odpadlo. Pred konvencijo je bila propaganda, naj se združijo razredi po \$1, \$2 in \$3 skupaj. Večina članstva je bila tudi prepričana, da pridejo vsi ti razredi pod skupno blaginjo. To se je zgodilo na zadnji konvenciji. Vse je šlo dobro, dokler ni glavni urad podal izjavo, da je deficit v razredoma po \$2 in \$3. Prvi assessment za pokritje je bil razpisan meseca junija, radi česar se članstvo ni veliko razburilo, ker assessment ni bil velik. Toda ko je prišel odlok glavnega odbora, da je treba plačati \$1 za dolar zavarovalnine, se je pa članstvo začelo zgražati nad glavnim odborom. Po večini članstvo vztraja, da je glavni odbor vsega tega kriv. Vsakdo pravi: Kaj pa delajo s tolikim denarjem? Vedno plačujemo, pa nikoli ni dosti. Nekateri so bili celo pri volji pustiti jednoto radi izvanrednega assessmenta. Večina pa, ki so že dolgo let člani in jim je težko pustiti, vztrajajo.

Moje mnenje je bilo in bo, naj se vsak razred sam financira. Ako razred prejme več podpore kakor plača, je to krivda razreda, ne pa onih članov, ki so zavarovani za dolar. Dokazano je, da v razredu \$1 so dosegli dohodki vedno \$11 izdatke. Članom, ki so zavarovani za \$1 na dan, se ne izplača simulirani. Vsakdo, kdor je zavarovan za \$1, je pristopil k jednoti za slučaj velike potrebe, da ne bo gladoval v sili. Ne bom rekel, da so vsi tisti v višjih razredih simulanti. Veliko je poštenih, toda dokaze od prejšnjih deficitov imamo v 2. in v 3. razredu, da so v njih člani, ki prejmejo več kot je njih proporcija. S tem so dokazali, da nekaj ni v redu! Člen v pravilih, ki določa, da so razredi v enem skladu, bi morali iniciirati hi ga narediti kot po starih pravilih. Naj vsak sebe zalaga. Člani, ki mislijo pošteno, bodo enostavno stopili v nižji razred, kakor sem jih tudi že čul govoriti. Simulanti pa naj vlečejo iz blaginje in naj obenem toliko zalagajo vanjo, kolikor prejmejo, dokler se ne naveličajo.

Pri vsaki pisanju ne vidimo pravega navodila, da bi prišli iz zadrege. Nekateri se sklicujejo na bratstvo. Jaz sem za bratstvo, ko pi brat proš roko v moj žep, da mi vzame dolar, pa bratstva ne poznam. Ne verujem v to, da bi preduragili pravila brez konvencije, ali to je nujna stvar ne samo za nekatero člano, temveč za celo jednoto in njen obstanek. Gotovi smo, da bomo še imeli izredne assessmente, ker so neizbežni, razen če se zgodi čudež, da oni člani, ki vse to povzročajo, ne nadomna postopnejo lojalni jednoti in prenehajo hoditi na zdravniške urade. Tedaj bi ne bilo deficita.

Toda to bi bil čudež. Po današnjem sistemu je in bo izkoriščanje. Ne samo veliki, tudi mali izkoriščevalci so. Družabni red je napravil take ljudi, da mislijo, da bi ne bilo pošteno, če bi koga ne izrabili. To je neozdravljiva bolezen od pretekle vojne in bo obstajala, dokler se z velikim preobratom ne spremineni na vsem svetu. Kadar ne bo velikih izkoriščevalcev, tudi malih ne bo. Borbo moramo voditi proti prvim kakor drugim tako kakor najboljši znamo.

Enajst let sem član jednote, pa še nisem glasoval za nobeno iniciativo, ker sem bil zadovoljen s tistim, kar je bilo v pravilih. Ali na tem bom pa delal kakor mi bo mogoče, da bo vsak razred zase.

Pozdravljam članstvo S. N. P. J. — Tony Shragal.

O kritiki čez bolniški sklad.

Chicago, Illinois. — Poleg vseh raznovrstnih nasvetov za izboljšanje financiranja bolniškega sklada, je po mojem mnenju edino sredstvo, da jednota ne plača bolniške podpore za prvi teden bolezni. Nekaj bo treba ukreniti v tem oziru in samo dve poti sta zato, namreč da se bolniška podpora omeji ali pa se zviša assessment v bolniški sklad. Razumljivo je, da sedanj prihodki v bolniški sklad ne krijejo izdatkov.

Vzemimo, da je pri društvu sto članov, kateri so zavarovani

za dolar dnevne podpore. Mesечно plačajo \$70, torej letno \$840. Koliko bolnikov pa je treba, da se ta mala vsota razdeli. Dva bolna člana vsaki mesec ter vsaki tretji mesec še eden, pa je vsota izčrpana. Recimo, da je pri društvu sto članov zavarovanih za \$2 bolniške podpore, ki plačajo mesečno \$156. Ali ne zadostujeta dva člana vsaki mesec ter vsaki tretji mesec še tretji, da izčrpajo vsoto? Če je slučajno v tridolarskem skladu 15 članov, kateri plačajo mesečno \$35, torej je celoletnih vplačil \$418,40. Samo eden izmed teh članov naj bo bolan vse leto, pa prejme vsoto \$1080. Tu je najjasnejši dokaz, da pristojbina za tridolarski sklad ni dovolj visoka, da bi odgovarjala izdatkom.

Podana so ravna navodila, kako naj društveni tajniki pazijo na bolne člane. Tukaj je strogo popolnoma na mestu, zlasti ako so obiskovalci odkritorčni ter nepristranski. Največ je ležeče na bolniških obiskovalcih, kako priporočajo bolnika za podporo. Opozorjam člano društva "Slavija", kateri ste bolniški obiskovalci, da gotovo sporočite na društveni seji dne 8. oktobra glede bolnikov. Ako ne sporčite, sem primoran postopati po pravilih, da vas suspendiram.

Nadalje sporočam sklep seje društva "Slavija" z dne 13. avgusta, namreč da vsak član prejme dve vstopnici za društveno veselico, katere se vrši dne 30. oktobra v dvorani S. N. P. J. Za omenjene vstopnice plača vsak član \$1 v društveno blaginjo meseca oktobra. Z vstopnicami lahko vsak poljubno stori, kar hoče.

Pazite, da ne prezrete tega naznanila. Kdor ne bo plačal vstopnic, ne more plačati rednega assessmenta. Toliko v prijazno naznanilo. Vstopnice bo vsak član dobil na prihodnji seji ali pa v pismu. Dolžnost vsakega člana in članice je, da delamo za korist društva. Delujte in agitirajte med svojimi znanci in prijatelji!

Bratski pozdravi! — John Andlovec.

Danville, Ill. — Na zadnji

redni seji smo pri našem društvu št. 316 veliko razpravljali glede primanjkljaja v bolniškem skladu in o nakladi. Večina članstva je mnenja, naj se sklad razdeli po razredih, tako da se vsak razred vzdržuje s svojim skladom. — Tajnik.

Umrlji člani

RUDOLPH MIHELICH.

Miners-Mills, Pa. — Društvo "Maj" št. 432 je zopet izgubilo člana brata Rudolpha Mihelicha. Imel je srčno napako. Smrt je prišla nepričakovano, namreč 26. septembra se je zgrudil in po nekaj minutah ga ni bilo več med nami. Pomagal je ustanoviti društvo št. 432 in pozneje je bil tudi tajnik. Bil je vesel in narave ter pred let zdrav in vesel. Sedaj je mrtev, kakor bomo tudi mi enkrat. Da je bil priljubljen, ni treba posebej omenjati; venci in cvetlice ob njegovi krsti govore.

Dragi Rudolph, ostal nam boš v častnem spominu. Počivaj v miru! Moje iskreno sožalje njegovi ženi Benti in sinčkom ter materi, bratom in sestram.

Tukaj je zopet vzgled, kako potrebna je podpora organizacija, posebno S. N. P. J. Kateri niste še pri največji slovenski podporni organizaciji S. N. P. J., pristopite, dokler je čas. Ne verje ne ure ne dneva in ni vas več. Iskrene pozdrave vsem, kateri ste posetili mrtvaški oder in drugim, ki ste se udeležili pogreba. — Frank I. par, tajnik.

Prvi javni spomenik na Turškem.

Carigrad, 5. okt. — Spomenik Mustafa Kemal pake, predsednika turške republike, je bil včeraj slovesno odkrit v Carigradu. To je prvi spomenik na javnem mestu v Turčiji. Mohamedsnaka vera prepoveduje sohe v človeški obliki. Včeraj je bil važen dan na Turškem. Vsi zakoni, ki so sloveli na koranu (turškem sv. pismu), so bili odpravljeni.

Slovenska Narodna Podporna Jednota

Ustanovljena 9. aprila 1904

Inkorp. 17. junija 1907 v državi Illinois

GLAVNI STAN: 2657-59 SO. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS

Izvrševalni odbor:
UPRAVNI ODSEK:
Predsednik Vincent Calhoun; podpredsednik Andrew Vidrich, R. F. D. 7, Box 183, Johnston, Pa.; tajnik Matthew Turk; tajnik bolniškega oddelka Blas Novak; gl. blaginjak John Vogrich; urednik glasila Jože Zavrtanik; upravitelj glasila Filip Godina; vrhovni zdravnik Dr. F. J. Kern, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

GOSPODARSKI ODSEK:
Frank Somrak, predsednik, 906 E. 74th St., Cleveland, Ohio; Frank Alesh, 2124 S. Crawford Ave., Chicago, Ill.; Jacob Zupancič, 2627 S. Ridgeway Ave., Chicago, Ill.

POROTNI ODSEK:
John Goršek, predsednik, 414 W. Hay St., Springfield, Ill.; John Trčelj, Box 22, Strabane, Pa.; Tony Schragal, R. F. D. No. 1, Johnston City, Ill.; Frank Podboj, Box 61, Park Hill, Pa.; Anton Sular, Box 104, Gross, Kans.

BOLNIŠKI ODSEK:
OSREDNJE OKROŽJE: Blas Tiovak, predsednik, 2627-29 S. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

VEHODNO OKROŽJE: Joseph Zorko, R. F. D. 2, Box 114, West Newton, Pa.; Anton Abram, 1169 E. 76th St., Cleveland, Ohio.

ZAPADNO OKROŽJE: Jacob Baloh, R. E. 8, Box 88, Pittsburgh, Kans.; na jugozapad: Frank Klus, Box 958, Chisholm, Minn.; na sev. zap.: John Golob, Box 144, Rock Springs, Wyo.

Nadzorni odbor:
Frank Zajc, predsednik, 3639 W. 26th St., Chicago, Ill.; Ludvik Medvedek, 6409 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio; Albert Hraat, 448 National Ave., Milwaukee, Wis.

Združitelni odbor:
Frank Vidmar, predsednik, 7434 W. 63rd St., Argo, Ill.; John Olip, 2429 S. Clifton Park Ave., Chicago, Ill.; Peter Goshel, 3933 So. Broadway, Denver, Colo.

POZOR! — Korespondenca s glavnimi odborniki, ki delajo v glavnem uradu, se vrši takole:
VSA PISMA, ki se nanašajo na posle gl. predsednika, se naslovijo: Predsedništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.
VSE ZADEVE BOLNIŠKE PODPORE SE NASLOVJO: Bolniški tajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.
DENARNE POSILJATVE IN STVARI, ki se tičejo gl. izvrševalnega odbora in jednote vohče se naslovijo: Tajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.
VSE ZADEVE V ZVEZI Z BLAGAJNIŠKIMI POSILI se pošiljajo na naslov: Blaginjško S. N. P. J., 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.
Vse priitohe glede poslovanja v gl. izvrševalnem odboru se naj pošljejo Frank Zajcu, predsedniku nadzornega odbora, čigar naslov je zgoraj.
Vsi prišli na gl. porotni odsek se naj pošiljajo na naslov: John Goršek, 414 W. Hay St., Springfield, Ill.
Vsi dopisi in drugi spisi, naznanila, oglasi, naročila in sploh vse, kar je v zvezi z glasilom jednote, naj se pošilja na naslov: "PROSVETA," 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

NAZNANILO IN ZAHVALA.
Z žalosnim srcem naznanjam sorodnikom, znancem in prijateljem Amerike tužno vest, da nam je kruta smrt izrgala iz naše avde nam ljubelega najstarejšega sinčka izmed dvojčkov, —
FRANK OREHEKA.
Dne 16. julija t. l. je našel na Pittsburgh Coal Co. zemlji, poleg svojega doma, kapsel, ki se rabi za streljanje premoaga s dinamitom v premogorovu, se je igral z njim in mu je v levi roki ekaploiral, nakar smo ga prepeljali v McKeesport v bolnišnico, kjer je po dveh mesecih v hudih bolečinah za vedno zaspal dne 11. sept. 1926. Dne 29. maja t. l. mu je umrl njegov oče in sedaj pa je odšel še on za njim. Pogreb se je vršil dne 13. sept. t. l. po katoliškem obredu na pokopališče v West Newton, Pa. Na tem mestu se prav lepo zahvaljujem vsem sosedom, prijateljem in vsem, ki ste se pogreba udeležili, ter vsem, ki ste dali svoje avtomobile na razpolago in sicer: mr. in mrs. Babič, mr. Louis Resniku iz Belverne, Pa., Tony Vehovec in Jeksov fantu, obema iz Collinsburga, Pa., ter še mnogo drugih, katerih vseh sploh ne morem imenovati. Nadalje se lepo zahvalim za darovane vence in cvetlice: sosedom Charley in Josephine Benica, Tony in Angela Turnšek iz Irwina, Pa., za vence in za udeležbo pri pogrebu. Hvala lepa tudi predsedniku in tajniku društva Jos. Zorko in Jos. Juvanu, ki sta vse tako lepo uredila. Hvala tudi fantom Mladinskega oddelka za krasni vence, ki so ga darovali in se pogreba udeležili, kakor tudi mnogim drugim iz Collinsburga. Pokojni Frank je bil star 10 let pa en mesec in je bil 8 let član ml. oddelka pri dr. št. 64 S. N. P. J. v West Newtonu, Pa. Tebi, dragi sinček, želim, počivaj v miru blizu svojega očeta in lahka naj ti bude ameriška zemljica. Za Teboj žaluje tvoja mati, vdova Marija Orehek, trije mali bratci in ena sestra, ter mnogo znancev in prijateljev iz West Newtona, Pa.

PRODA SE "ŠTOR"
prodajalna, v katerem se nahaja brivnica, biljardnica in candy, stanovanje štiri sobe in kopalj. Nahaja se le pol bloka od S. N. P. J. dvorane. Oglasite se za ceno in drugo pri lastniku na: 2658 So. Ridgeway Ave., Chicago, Ill. (Adv.)

NAZNANILO IN ZAHVALA.
S tužnim srcem naznanjam sorodnikom, znancem in prijateljem žalosno vest, da nam je kruta smrt izrgala iz naše avde nam priljubljeno soprogo in mater —
ANNA URSITZ
(roj. Zeleznikar.)
Umrla je dne 13. sept. 1926 v starosti 72 let, nagle smrti, v eni uri še zdrava in mrtva. Po izjavi zdravnika je bila 23. aprila 1854 v vasi Rudobrez, fara Studenc na Dolenjskem. V Ameriki je bila 40 let. Pogreb se je vršil iz hiše žalosni dne 15. sept. 1926 na katoliško pokopališče v Bridgeville, Pa. Lepa hvala vsem, ki so na en ali drugi način kaj pomagali, vsem, ki so jo obiskali ob mrtvaškem odru in vsem, ki so ji položili krasne vence v zadnji pozdrav. Tebi, draga soproga in mati, želim: Počivaj mirno v hladni ameriški zemlji. Ostala bodeš nam v vednem spominu. Zaljubljeni ostali: Frank Ursitz st., soproga Frank ml., Louis in Andrew, sinovi; Karolina Dolenc, omožena hčrč; Karolina, Pa.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopis se ne vrača.

Narodna: Zedinjena drava (Ivan Chicago) \$5.00 na leto, \$2.50 na pol leta in \$1.25 za tri mesece; Chicago in Cicerone \$6.50 na leto, \$3.25 na pol leta, \$1.65 za tri mesece, in za izposojilno \$8.00.

Naslov za vse, kar ima stik s tem:

"PROSVETA"

1657-59 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5.00 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

"MEMBER OF THE FEDERATED PRESS"

Datum v oglepu n. pr. (Sept. 30, 1926) poleg vašega imena na naslovu pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovite jo pravočasno, da se vam ne ustavi list.

CLEN XXI. PRAVIL SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE.

Enajsta točka tega člena pravi, da ni dovoljeno napadati članov v oficijelnem glasilu, vse take zadeve se rešujejo po enotnih razsodiščih. Ta točka se glasi:

"11. Članom ni dovoljeno napadati članov v oficijelnem glasilu radi spornih zadev, ki so nastale pri društvu ali v enotni. Vse take zadeve se rešujejo po enotnih razsodiščih po vrsti, to je, kar spada pred društveni potni odsek, rešuje najprej društvo, in kar spada pred gl. odbor, mora biti najprej rešeno po gl. odboru. V glasilu se razpravlja o takih zadevah stvarno, brez psov, kadar pride zadeva v smislu pravil v oficijelno glasilu. To se zgodi pri splošnem glasovanju, kadar je zadeva na splošni razpravi, da članstvo o nji izreče svoje mnenje."

Točka jasno pove, da kar spada pred društvo, naj reši društvo, kar spada pred glavni odbor, mora biti najprej rešeno po glavnem odboru. V glasilu se razpravlja o takih zadevah stvarno, brez psov, kadar pride zadeva v smislu pravil v oficijelno glasilu. To se zgodi pri splošnem glasovanju, kadar je zadeva na splošni razpravi, da članstvo o nji izreče svoje mnenje.

Točka je precej jasna, ampak pojasniti je treba, kaj je napad, kajti semintje se najdejo člani, ki napadejo posameznega brata, pa se delajo, kakor da ga niso napadli.

Taki bratje mislijo, da napadejo drugega člana, ako mu direktno podtaknejo dejanje, ki ga ni izvršil. Oni mislijo, da morajo reči, brat ali član je tole naredil, da se smatra za napad. To je ene vrste napadanje, ki pa ni varno, ker se lahko dokaže, da je napadalec izvršil direktni napad. Napadi pa niso samo direktni, ampak so tudi indirektni. In ker ta točka pravi, da članom ni dovoljeno napadati članov v oficijelnem glasilu, se samoodsebe razume, da so nedirektni napadi tudi prepovedani. Kaj pa je nedirektni napad na člana?

Ti napadi so različni in tako številni, da je nemogoče navesti vse primere. Zato naj zadostuje samo par primer, da članstvo razume, kaj se vse lahko smatra za nedirektni napad.

N. pr. neko društvo je napravilo veselico. Imelo je recimo \$120 čistega dobička. Po veselici se pa prične širiti govorica, da je društvo imelo več čistega dobička, kot se je poročalo. Te govorice pripovedujejo, da se je prodalo toliko smotk, toliko neopojnega piva, toliko se je vzelo za vstopnice, toliko se je prodalo prigrizka itd. Te govorice pridejo na uho tudi enemu ali drugemu članu nadzornega odbora, ali pa nobenemu članu nadzornega odbora. Vrši se seja, na kateri je poročano o čistim prebitku na veselici. Ko je poročilo sprejeto, pa ustane eden ali drugi društveni nadzornik, ki je slišal ali ni slišal te govorice, pa predlaga boljši sistem kontrole pri prihodnji veselici, ker njegova pazna preiskava ni odkrila ničesar, nadzorni sistem je pa pomanjkljiv.

Originator teh govorice, ali pa kateri izmed članov, ki je slišal te govorice, pa ni iz enega ali drugega vzroka zadovoljen z nadzornikovim poročilom in predlogom. Slišal je govorice, poguma nima, da bi zahteval pri društvu preiskavo, pa pošlje v glasilu nekaj vprašanj, ki izgledajo zelo nedolžna na zunaj. On vpraša društvenega nadzornika, ako je zaradi tega pri društvu predlagal boljšo kontrolo pri prihodnji veselici, ker je slišal take in take govorice. Vprašanje je sicer zelo nedolžno, v resnici pa v takem vprašanju tiči napad na društvenega nadzornika. Nedirektno mu očita, da ni storil svoje dolžnosti, t. j. če se je prepiral, ako so govorice resnične ali niso. Brat, ki je zastavil to vprašanje, ne trdi sicer tega, ampak v vprašanju samem tiči napad, češ, da društveni odbornik ni preiskal natančno govorice in se prepiral, ako ni bil čisti preostanek večji, ampak je samo priporočil, da se pri prihodnji veselici vrši boljša kontrola. Če bi brat, ki je stavil v glasilu tako vprašanje, ne imel namena napasti društvenega nadzornika, bi bil vstal na društveni seji in povedal, kaj je slišal in da želi, da se uvede preiskava, ki naj dožene, koliko je resnice na tej govorici.

Drug slučaj. Pri nekem društvu je zbolel neki brat, in bratje, ki jih je določil tajnik, obiskujejo redno bolnega brata. Ko pride njegova zadeva na dnevni red, poročajo bolniški obiskovalci, da so našli bolnega brata doma in da se je ravnal po društvenih pravilih in zdravnikovih nasvetih. Vsi bolniški obiskovalci poročajo resnico, kot so jo dognali sami. Neki drugi brat je pa srečal bolnega brata popoldne na ulici. Sel je k zdravniku, ali pa v lekarno. Eno uro kasneje ta brat zopet sreča bolnega brata, ko prihaja po drugi poti. Pozdravi ga, pa gre dalje. To, kar je videl, pove bolniškim obiskovalcem. Bolniški obiskovalci se prepričajo, da je bil bolnik na poti k zdravniku in na to je šel v lekarno, da kupi zdravila. Stvar je tako malenkostna, da jo bolniški obiskovalci izpuste iz svojega poročila, obvestijo pa brata, ki je njim povedal, da je srečal bolnika, po kakšnih potih se je nahajal bolni brat.

Član, ki je srečal bolnega brata na ulici, pa ni s tem zadovoljen. Mesto da bi povedal na seji, da je srečal bolnega brata na ulici in da je to povedal bolniškim obiskovalcem, ki so pa molčali o tem, za to zahteva, da društvo preišče zadevo, pa napiše vprašanje, ki je seveda tudi dozdnevno nedolžno, in ga priobči s svojim podpisom v oficijelnem glasilu: Bolniški obiskovalci društva št. S. N. P. J., naj pojasnijo v glasilu, zakaj so na društveni seji predlagali soglasno, da se bolnemu bratu N. N. nakaže bolniška podpora? Vprašanje ne očita bolniškim obiskovalcem ničesar nepravilnega, ampak vprašanje vzpostavlja dvom, da so bolniški obiskovalci ravnali pravilno. In tako vprašanje je napad na bolniške obiskovalce, zaradi katerega bolniški obiskovalci lahko od brata, ki ga je zastavil, zahtevajo zadoščenje.

Takih vprašanj, ki niso drugega kot nedirektni napadi, bi se dalo naštetih toliko, da bi se lahko napolnil ves list, pa še bi jih ostalo. Za to pa naj dve primeri zadostujeta. Taka vprašanja nimajo navadno drugega namena, kot napasti brata, katerega ima brat, ki stavi vprašanje, na piki.

Jednotina pravila so tako jasna in določna, da se ne more noben slab čin v enotni prikriti. Jednota ima svoje inštanice, ki se jih lahko posluži vsak član in ki vodijo preiskave in obravnave in izrekaajo sodbe. Najvišja oblast je konvencija, med dvema rednima konvencijama pa splošno glasovanje. In če kdo izmed bratov in sester opazi kaj slabega v enotni, ali če se mu godi krivica, naj se zglopi pri inštanci, pred katero spada zadeva. — (Dalje prihodnjic.)

Kampanjske vesti

Novo žensko društvo.

Mexham - Johnstown, Pa. — Menda bo to prvi dopis iz naše male gorake slovenske naselbine v Prosveti, kakor tudi naš prvi dopis, v katerem želimo po svoji skromni zmoglosti, opisljati razvoj v naši naselbini.

V prvi vrsti bodi povedano, da ne želimo žaliti nikogar, ampak hočemo biti odkritostni in opisljati zadevo v resnici kakoršna je.

Slovenska narodna podpora jednota je podpora organizacija, katere plodonosno delovanje med našim narodom je vredno zasledovati. Radje posvečamo pažnjo napredku pri ženskih društvih S. N. P. J. po drugih večjih naselbinah. Poleg dolžnosti npram svojim sestram skrbje tudi za duševni razvoj med ženstvom v ondotnih naselbinah potom priredb in raznih koristnih sestankov, na katerih se izobražujejo in postanejo inteligentne, kakor zahteva današnja moderna doba. In kakor stremijo naše sestre po drugih naprednih naselbinah po obojestrni, tako se hočemo tudi v naši johnstownski veliki naselbini (Greater Johnstown) o-samovojiti, se organizirati pod okrilje naše vrlje Slovenske narodne podporne jednote in po njenih načelih ustvoriti svojo žensko postojanko, ki jo bo vodil izključno ženski spol in v katero hočemo pridobiti vse ženske našega okraja in mlada dekleta, ki pridejo iz ameriške šole. Težko dostopne k moškim društvom, bodo k nam pristopile in bodo vesele, da postanejo hčere naše vrlje matere Slovenske narodne podporne jednote. Tembolj jo bodo zljubile, čimbolj jo bodo spoznale.

Zatrl nas niso speh, ne bodo nas bdeh.

Je pet slovenski pesnik, ki je predobro poznal razmere med svojim lastnim narodom.

Dne 26. septembra smo imeli prvi sestanek za ustanovitev našega lastnega ženskega društva, na katerem se je oglašalo precejšnje število aplikantinj, ki žele pristopiti pod okrilje S. N. P. J. Ker ima S. N. P. J. svojo

poslovno odprto v kampanji za nove člane, smo sklenile, da podajamo rok vsem tistim, ki so sicer obljubile, da pridejo na sestanek, pa so bile zadane iz enega ali drugega vzroka. Sklenile smo, da se osredotočimo na to, da se iste priglasijo in v teku tega časa bodo zamogle biti sprejete kot ustanovne članice (charter members) na prihodnji seji, ki se vrši dne 10. oktobra (v nedeljo). Seja se bo vršila za enkrat še pri nas, to je, pri bratu Josephu Glavcu na Hogbancu, pozneje bomo vložile prošnjo na direktorij Slovenskega narodnega doma za dovoljenje naših sej v domu.

Upam, da bomo imele nasprotstva, ampak nadajamo se celo pomoči zlasti od naših bratov, ki pripadajo k S. N. P. J. da nam bodo ali na roko in nam pomagali izvršiti to bratoljubno delo. Uverjeni bodite, bratje društva Triglav in S. N. P. J., da bomo vedno svesto duvale in deje človekoljubja in da vam naše društvo ne bo delalo aramote, ampak čast naši naselbini. Češar vi ne zmorete, bomo me pomagali, da se duh napredka in sloge razširi v naši naselbini.

Da smo končno prišle do oddelke, da ustanovimo svoje lastno žensko društvo, ni povsem nova ideja, ampak smo o tem že mnogokrat govorile. Dokaz za to je, da se je k našemu novemu društvu priglasilo toliko novih članic, da na ustanovni seji, da jo smemo imenovati rekord. Da smo sklenile pridružiti se k močnejši Slovenski narodni podporni jednoti, je pa vzrok, ker je S. N. P. J. — če jo prav kdo kritizira — najmočnejša in najvplivnejša jugoslovanska organizacija v Ameriki, katere ima tudi najboljši, zagaran finančni obstoj, čeprav je bilo v zadnjih par mesecih nekaj naklade v bolniške sklade vsled izredno velikega izpisa bolniške podpore. Temu ni kriva organizacija, ampak po našem mnenju članstvo samo, ki ne paži dovolj na bolniške ali simulantne. S. N. P. J. je že veljko storila med jugoslovanskimi naselbami v Ameriki, tudi v duševnem obzorju za izobrazbo in napredek. Publikacije, ki jih izdaja, so pisane strogo v delavskem du-

hu, katerega se mora držati sleherni delavec, ki pripada delavskemu razredu, pa naj bo mož ali žena.

Da ne zaidemo predalet, naj omenimo, da bomo imele še eno izredno sejo in sicer v nedeljo dne 10. t. m. ob dveh popoldne, na kateri bomo uredile vse potrebno za nadaljni razvoj društva. Katera želi pristopiti na tej seji, se ji nudi ugodna prilika, ker bo imela pristopnino in zdravniško preiskavo popolnoma prosto, češar pozneje več ne bo, zato vas vse, ki ste niste pri S. N. P. J., vabimo, da pridete in pristopite v naš ženski krojek. "Naša sloga", tako je ime našemu ženskemu društvu, bo skušala potem "Prosveto" zblizati vse naše ženske iz celega Johnstowna. Skrbelo bomo tudi, da bo pozneje publikaciji odsek mlajših sester pridobil v Prosveti našo rast, da se obudi zanimanje za društvo tudi pri tistih, ki ne razumejo slovenskega čitva.

Sestarski pozdrav vsem članom S. N. P. J. — Odbor društva Naša sloga.

Shod S. N. P. J. v Minnesoti.

Eveleth, Minnesota. — Članstvo društva Napredek št. 69, št. 130, št. 420, št. 61, št. 182, št. 215 in št. 338 opozarjam, da bomo imeli javen shod dne 10. oktobra popoldne ob dveh. Govorila bosta brat Vincent Cankar in brat Frank Zajec, glavni predsednik in nadzornik S. N. P. J. Po govoru bo ples, in sicer brez vstopnine v Oreškovi dvorani. Apeliram na članstvo našega društva, da se shoda udeleži polnoštevilno in pripelje s seboj svoje prijatelje, kajti to bo shod za vse Slovence. Pripeljte s seboj tudi vašo mladino.

Pokažimo, da smo za S. N. P. J. in se shoda udeležimo vsi! S tem tudi vabimo evelethsko društvo št. 130 in št. 420 ter tudi glibertsko društvo št. 61 in št. 182; št. 215 in št. 338 v Virgini, kakor tudi ostala slovenska društva, da pridejo na shod. Je vse prost vstopnine.

Upam, da se boste odzvali ter napolnili City Auditorium dvorano v Evelethu do zadnjega stolca.

Torej na evidenje v nedeljo popoldne dne 10. oktobra točno ob 2. popoldne.

Z bratakim pozdravom! — Louis Lazar, taj. društva št. 69.

Učelnica uredništva.

Pittsburgh, Pa. — Joseph Grabe, M. D. — Ali ste poslali zahtevo za preiskavo o bonih predsedniku gl. nadzornega odbora Frank Zajcu, 3639 W. 26th Street, Chicago, Ill.? Ali ste poslali obtožnico bratu predsedniku gl. nadzornega odbora, kakor vam je svetoval brat Richard Zaverinik? Ako niste tega storili, zakaj ne storite tega?

V pravilih je jasno povedano, komu se pošljejo zahteve za preiskavo, ali pa te vrste obtožnice. In če pogledamo pravila S. N. P. J., najdemo s črnim na belem tiskano, da se take zadeve pošljejo predsedniku gl. nadzornega odbora in nikakor pa ne uredništvu gl. nadzornega odbora ali kateremu drugemu bratu, ki nima pravice voditi preiskave.

Uredništvo vam svetuje, da ne tritate časa, ampak da sedete k mizi in napišete list z zahtevo, da predsednik gl. nadzornega odbora takoj uvede preiskavo in ga pošljeje njemu. Če imate pa že dokaze, pa pošlite obtožnico in jo pošljite nemudoma predsedniku gl. nadzornega odbora.

Ako tudi tega nasveta ne boste upoštevali, ki je pravilen in v smislu pravil, tedaj bo uredništvo izvajalo iz tega svoje zahteve in prav zaslužljivo poskabelo na podlagi teh in v smislu pravil, da stvar ne zaipi. Tako ne bo storil samo urednik, ampak najbrž tudi brat Frank Zajec in še drugi gl. odborniki. Vaša vprašanja je pa uredništvo na Vašo zahtevo vsekakor pripravljeno izročiti bratu Fr. Zajcu, predsedniku gl. nadzornega odbora s pripombo, da se vrnejo zopet uredništvu za hranitev v uredniškem arhivu. Ako pa tega ne boste, jih pa pošlite enkrat in jih pošljite predsedniku gl. nadzornega odbora. — Pozdravi!

Detroit, Mich. — J. R. — Vaši izpravi niso samo izpravi, t. j., da vaši popravki niso samo popravki. V teh popravkih so tudi nove obtožbe proti gl. odbornikom, proti nekaterim članom društva št. 121 itd. Uredništvo pa nikakor ni instanca, da sprejema obtožnice proti gl. odbornikom ali posameznim bratom S. N. P. J. Obtožnice proti gl. odbornikom sprejema brat predsednik gl. nadzornega odbora. Uredništvo vam zaradi tega svetuje, da se obrnete na brata Frank Zajca, predsednika gl. nadzornega odbora, 3639 W. 26th Street, Chicago, Ill. Obtožnice proti članom društva št. 121 vložite pri društvu št. 121. Na nekem mestu obtožujete celo društvo, ko govorite, da se ni upoštevala volja večine pri društvu. To obtožnico pošljite bratu Frank Goršek, 414 West Hay Street, Springfield, Ill. Uredništvo predloži vaš dopis prvi seji gl. odbora, ako ga umaknete ali ne. Točko 20. XXI. člena pravi: "Član, društveni odbornik ali glavni odbornik, ki ve, da je kateri član, društveni odbornik ali kateri točko pravil in ga ni obtožil pri društvu ali gl. nadzornem odboru, zapade sam kazni." Na točko vas opozarja uredništvo, da se ravnate po nji in da storite potrebne korake v smislu pravil S. N. P. J., kajti ta točka je precej razumljiva in sicer tako, da ne potrebujete nobene razlage. — Pozdravi!

NAŠI ODRI

Predstava v Collinwoodu.

Dramsko društvo "Anton Verovšek" v Collinwoodu vprizori v nedeljo 10. oktobra zvečer v Stanišičevi dvorani na Calcutta Ave. zanimivo tridejansko dramo "Veleva". Slika delavsko-karja, ki je šel v tujino z dobro voljo — s polnim upom, da si v par letih prihrani nekaj prihrankov v fabriki in potem povrne k ljubi ženi. Toda tujina ga prevara. Pot do lepšega je zgubljen. Družba mu je bila v obsestni beznisi — druge ženske je imel. Prenosičice mu je bil občestni jarek — nakopal se je boleznim — jetike. Povrne se v rodni kraj, pijan, bolehen, slab. Prevaran v tujini; ogoljufan v domovini, ker žena je imela druge ga pahne v prevari grob.

Priloge za Miklavžev večer.

Sheboygan, Wisconsin. — Društvo "Združeni Slovenci" št. 344 je sklenilo prirediti zabaven večer našemu mladinskemu oddelku s prihodom Miklavža v spremstvu simbola S. N. P. J. Dasiiravno imamo ta različna društva in organizacije, vendar se ni bilo enake prireditve v tukajšnji naselbini. Prireditve se bo vršila dne 19. decembra.

Ker bo v glavnem prirejeno v veselje našemu mladinskemu oddelku, zato upamo, da ne bo nobeno drugo društvo imelo kake prireditve dotičnega dne ter ne bo krilo veselja mladini. Istotako apeliramo na starše, kateri se nimate svojih otrok pri naši jednoti, da jih takoj vpišete, kajti mladina sprejeta v novembru bo še deležna darov, ki jih bo delil povabljeni Miklavž pri društvu Združeni Slovenci št. 344 S. N. P. J. S tem hočemo pokazati našemu mladinskemu oddelku, koliko je vredna organizacija S. N. P. J. Natančnejša pojasnila slede pozneje. — Veselilni odbor.

UKRAJINSKI JEZIK PRIPOMEN.

Karkov, Rusija. — Tasova časniška agencija poroča, da je bila polovica knjig, ki so zagledale beli dan v Ukrajini, izdanih v ukrajinskem jeziku. V sedmih letih in pol, odkar postojijo sovjetski režim, je bilo izdanih več knjig v ukrajinskem jeziku kot prej v 120 letih. V zadnjih dveh letih in pol je izšlo v ukrajinskem jeziku 7.216 knjig.

Premogovnik soper obratuje.

Harrisburg, Ill. — Premogovnik št. 2, štiri milje od tukaj, ki je počival devet mesecev, je začel 4. t. m. soper obratovati. Upošlelih je 350 rudarjev.

ZARKOMET

"Vaske minuto se rodi bedak". Hearstov "Chicago Herald and Examiner" je začel objavljati ekspeze čikaških vedečvalk ali po domače "slogaric". Ljudje, ki ne dajo nič na ta bunk, se čudijo, ko čitajo, da je v Chicagu 2000 habnic, ki na karte "prerokujejo srečo" in na rede sedem milijonov dolarjev letno. Okrog 150.000 oseb, največ žensk, obiskuje vedečvalke dnevno in plačuje od enega do sto dolarjev za "pogled v bodočnost", ki je navaden humbug. Ampak ljudje plačujejo!

To je eden oder tragikomedije. Drugi oder je v Los Angelesu. Znana Aimee se obleče v blišče ornat iz svile in finih čipk, vstopi pred velik, od elektricne luči osvetljen križ, razprostre roki — in glej veliko mučenje, ki trpi za sveto vero! Dvajset-tisoč bedakov pada na kolena, moli histerično in potem meče dolarje v pehar.

Tretji oder je približno v vaskem mestu. Razlika je le ta, da namesto ženske je "reverend father", ki pobira dolarje in mašuje "za srečo" na tem in onem svetu.

Odri so različni; kostumi, scenarija in igralci so različni, toda igra je ena in ista povsod — na račun nevednih, pravzornih in lehkovernih.

Bedaki, ki plačujejo v enem služaju, plačujejo tudi v drugem ali tretjem. Čreda v Aimeenem tempelj in drugih tempelj je obenem zlata ruda za vedečvalke od eiganke do španske grofice. Koliko časa še?

Drobtinski cilj.

"Petdnevni tedenski delovnik je končni cilj Ameriške delavsko federacije." Tako pravi William Green, predsednik federacije.

Green se moti. "Končni cilj" zamenkrat — končnega cilja aploh ni in ga nikdar ne more biti — je vse, kar delavci proslavljajo.

Pet dni dela je boljše kot šest dni. Delat plače na uro je boljše kot 50 centov. To, in še veliko drugega, mora priti. Toda delavcu, ki se zaveda, da mora tudi on biti svoboden človek, vse to še ne zadostuje.

"Končni cilj" zamenkrat je: Proč s vsakim privatnim dobičkom in proč s vsako privatno mezdo! Nato pa: Proč s fizičnim delom v potu obraza!

Ali je res?

Kralj je mrtev, živijo kraljica!

Listi klepetajo, da bo rumunska kraljica igrala en dan v ameriških filmih in plačali ji bodo \$25.000. Prav, prav!

Čestitka iz Collinwooda.

Čenjeni Zarkomet! Naš župnik Hribar so kritizirali starše, ki spadajo v njihovo faro, ker niso vzgajili niti ene nune. Radi tega je treba staršem čestitati, kajti nikjer ne dela toliko greha kakor v kloštrih. Zamenkrat imajo starši prav. Toda župnik si napačajo to pomanjkanje na drugi način. Farani so pozvani z letaki, naj pridejo po velike odpustke. Kdor jih hoče imeti, mora petkrat obiskati cerkev v enem dnevu. To znači, da bodo nosili odpustke domov v Jerbasih! Zares, prijetni čas! — Rdeči trn iz Collinwooda.

Strahovita zmaga.

Dragi Zarkomet! Poročaj pukiastemu svetu: Stefanova dvorana je bila polna fajtarjev in vrtilcev gembaljskih koles, samo ljudi z denarjem ni bilo. Father boss so jezni gledali skozi okna, toda jesa, dasi sveta, ni prinesla prokletega centa. Ljudje so se navlekli. — Čikaški neizpovedan grešnik.

Blagor Jolietu!

(Za Zarkometovo kolono.) Naš Tone s Hriba ve, da "bullhead" ni pa ni riba.

Tone izpod Hriba.

K. T. B.

Ali ste naročili na dnevnik "Prosveto"? Podpirajte svoj list!

Pojasnili in nasveti članom S. N. P. J. (IZ GL. URADA.)

SPLOŠNO GLASOVANJE

Na splošno glasovanje so s tem dane članstvu S. N. P. J. sledeče zadeve:

Priziv Jos. Kraina, člana dr. štey. 121

Detroit, Mich., dne 23. maja 1926.

GL. tajnik SNPJ.

6857-69 S. Lawndale ave.

Chicago, Ill.

Podpisani član društva "Zveza Detroitških Slovencev", štey. 121, SNPJ,

pisem zadovoljen s razsodbo našega društva, ki je bila izrečena dne 6. marca

1926 in s razsodbo gl. porotnega odseka SNPJ, ki je bila priobčena v glasilu

Prosveta dne 5. maja 1926. Valed tega Vas prosim, da predložite moje vpra-

šanje tretjemu razsodišču, to je na splošno glasovanje članstva.

Priročeno Vam pošiljam prepis obojke in, prepis zapisnika društvene

porote obravnave ter obenem navajam sledeča dejstva v svojo obrambo:

1. Kakor je lahko razvidno iz zapisnika porote, je bilo oddanih šest

glasov več, da nisem kriv. Na tembej pravil bi se moje vprašanje imelo

preiti na redni seji dne 21. feb. 1926, kjer bi se imela tudi izbrati nova in

zadnja porota, ki bi določila, da li sem kriv ali ne. Še je po tej proceduri

bi se zamoglo razsoditi po pravilih člen XX., točka 17, kar se pa ni zgodilo.

Na redni seji dne 21. feb. je bilo predlagano in potrjeno, da se izbore porota

na družbeni seji oddloči, kdaj se ima sklicati izredna seja, društveni

predsednik br. Jurca pa ni hotel vpoštevati tega predloga, pač pa se je za-

valjal za predsedniško, rekoč, da on ne bo več sklicaval izrednih sej. Udržal

je s klavirno po misti in nato razpustil sejo.

2. Nikoli v zgodovini našega društva se ni obdržalo sej v soboto

večer, a društveni predsednik in društveni tajnik sta se sklicala sejo na

soboto večer dne 6. marca 1926. Zakaj? Zato, ker so vedeli, da številno

naših članov dela ponoči in da se s tem da prilika br. Jurca in Kenichu, da dobe

večino na svojo stran in mene obsodijo.

3. Sejo, ki se je vršila dne 6. marca, smatram, da je bila nelegitima,

ker v Prosveti, ki je prinesla naznanilo, ni bilo označeno, kje se vrši seja.

Poslali so pozive na sejo, a na prihodnji redni seji je izjavilo ogromno šte-

vilno članstvo, da so prešli še le v ponedeljek, sejo se je obdržala še v

soboto. Bila je sklicana v toku 24 ur, medtem ko bi morala biti sli osem

dni pred sejo ali pa bi se moralo določiti na redni seji, kje se bo obdržala

izredna seja.

4. Na izredni seji se je mene obsodilo brez moje navzočnosti in brez

volitve novih porotnikov, niti se ni poprej glasovalo da li sem kriv ali ne-

kriv. Predsednik br. Jurca je pozval predsednika prejšnje porote, da na-

vede tri kani, kar je storil. Odkod ima on to pravico? Po pravilih se ima

voliti nova porota, a to se ni zgodilo in na tembej tega so krili pravila.

5. Kar se tiče tistega sestanka, ki je naveden v obojki, kategorično

zanimam in pravim, da tisto ni bila nikakoli izredna seja, temveč bratski

sestanki v korist društva, na kojem smo razpravljali o aseptičnosti in upravi

našega društva, glede bodočih volitev odbora, in jaz ne mislim, da sem se

toliko pregrejal, da me je bilo treba izključiti. Naše društvo je sestojelo

do 75% iz hrvaškega članstva, ki ne razumejo slovenskega jezika in ti so

zahtevali, da pridejo saj dva člana v društveni upravni odbor, kar jas mislim,

da je popolnoma pravilno.

6. V razsodbi gl. porotnega odseka SNPJ je povedano, da sem jas na-

meraval izbrati društveni odbor, kar pa ni točno. Pač pa sem zahteval samo

dva Hrvata v društveni odbor, ki bi delali v korist članstva in jednote in ne

v korist osebnosti, kakor se to danes godi v našem društvenem odboru! Ka-

tegorično zanimam, da sem delal zakuljuvati poroti odbora na tem sestanku,

saj so na istem bili tudi tajnik Kenich, br. Petrich, Jurca, Mentoni, Smerdu,

ki je moj tožilec in še 10 drugih Slovencev, ki jih tukaj ne navajam. In

tega mislim, da ni nič zakuljanega in moja krivda spada tudi na one, ki so

sodelovali in so me potem obtožili.

Splošno članstvo in sestra, člani SNPJ!

Je poročevalec, ki je dovolj jasno, da jas nisem imel namena, da kršim

pravila in da sestanki, kot je bil ta in ta, niso bili in niso bili sestanki

moji tožilec in v njih, da razgovarje o društvenem delu, se ne more sma-

trati za kršitev pravil. Ako je se to v škodo jednote in članstvu, kot se

meni očit, potem sta še vedno zakrivila društveni tajnik in današnji predsednik

društva, kateri so istotako govorili in razpravljali o društvenih vprašanjih,

kakor vsi drugi.

S tem se torej obračunam na članstvo in v svojo mojo obrambo in nadejam

se, da je iz gorinavalec dovolj jasno, da nisem kriv in da po članstvo

nepristransko in demokratično ter po pravilih rešijo mojo stvar.

Z bratskim pozdravom,

JOS. KRAINA, 5471 Russell St., Detroit, Mich.

OBTOŽNICA

Detroit, Mich., dne 13. jan. 1926.

Cenjeni sobr. predsednik društva štey. 121 S. N. P. J. v Detroitu, Mich.

Prosim predložiti to obtožnico na društveni seji dne 17. jan. 1926, proti

Jošipu Krainu, stanujočemu na 5471 Russell St., Detroit, Mich.

Br. Joseph Kraina je na dan 13. dec. 1925 ob 7. uri zvečer sklicaval izvan-

redno sejo ali sestanek v imenu dr. "Zveza Detroitških Slovencev" štey. 121

S. N. P. J., v "Radniškem Domu", na Ferry Ave., brez da bi obvestil o tem

društvene odbornike kot to zahtevajo pravila S. N. P. J. S tem je kršil

pravila (str. 55), člen XVIII., točka 1, ki se glasi: Društveni tajnik mora

obvestiti vse člane, kdaj in kje se vrši izredna seja. Tajnik je svedel o tej

seji samo po naključju, in še to le malo pred sejo.

Nadalje se glasi v isti točki pravil: Člani, ki sklicujejo izredne seje s

skodljivimi ali aseptičnimi nameni, zapadejo poroti in društvo jih mora kazno-

vati. Na tej seji se je največ govorilo zoper gl. odbor ali takovani mašini,

da gl. govornik je bil nov kandidat za pristop v društvo, Mr. Balabanovec.

Govor zoper gl. odbor ali takovano mašino je bil spremenjen šele na zaht-

PROSVETA

Br. Kraina: Kolikim Slovencev ste pisali? Odg.: Nobenemu Slovencev.

Brat Retić vpraša br. Smerdu: Kako vi razumete točko v pravilih, katere se

nanana na sklicanje izredne seje? Odg.: Jas smatram to točko, da se mora

obvestiti društveni predsednik in tajnik o sklicanju izred. seje.—Brat Stular

vpraša br. Kraina: Ali ste vi vedeli, da ne smete sklicati izred. seje sami brez

podpisa več članov? Odg.: Jas vem, da smem sklicati sejo, kadar se raz-

pravi v korist jednote.—Brat Kirm vpraša brata Smerdu: Kje je na poziv-

nicu zapisano seja? Na pozivnici je zapisano sestanek? Odg.: Smatram

besezo sestanek v tem slučaju isto kot beseda seja.—Br. Retić vpraša br.

Kraina: Vi pravite, da ste sami sklicali sejo, zakaj ste potem podpisali

odbor? Jas sem smatral za odbor vse one člane, kateri so vdeležili.—Brat

Stular vpraša brata Kraina: Ali se vi smatrate, da vi predstavljate društvo

štey. 121? Odg.: Ne, smatram sem one člane, kateri so vdeležili seje, da

predstavljajo društvo.—Brat Retić pozivlje br. Kraina: ter reče: Ako vas je

bilo več za sklicanje izredne seje, vas pozivljem, da rešite in povzete imena

vseh, kar bode v vašo lastno korist. Odg.: Nigdo govori kot jas.—Brat Retić

vpraša Kraina: Kaj je bil vaš namen in kaj se govorilo v korist jednote?

Odg.: To vedo vsi, kateri so se vdeležili.—Brat Kirm vpraša Kraina: Kako ti

razumeš besedo sestanek, isto kot sejo, ali samo sestanek? Odg.: Ne kot

sejo, ampak kot sestanek.—Brat Benedikt vpraša Kraina: Zakaj niste po-

pisali na pozivnici svoje ime, temveč ste zapisali odbor? Odg.: Mislim, sam,

da se člani bolj gotovo vdeležijo seje, če podpisem odbor.—Br. Benedikt vpra-

ša br. Kraina: Ako ste vi sami sklicali sejo, kje ste dobili naslove? Odg.:

Dobil sem jih od posameznih članov, negde mi je dal dva, negde tri in tako

dalje.—Br. Benedikt vpraša Kraina: Kateri so bili ti, ki ste jim poslali va-

bilja? Odg.: Že prej sem povedal, da sem dobil naslove od članov in slede

od nekoga dva, od nekoga tri. Ne poznam vseh, katerim sem poslal vabilo.

—Brat Kirm vpraša tožitelja Fr. Smerdu: Kako razumete odstavek v poziv-

nicu, v kateri se glasi: Pošto dolazi redovita godišnja sjednica S. N. P. J. na

kojoj će se rešavati važne stvari? Odg.: Jas smatram odstavek važne stva-

ri, da se bode volil odbor društva za prihodnje leto in ker je br. Kraina sam

izjavil, da naj pasijo koga da bodejo volili.—Br. Stular vpraša Kraina: Po-

znate tiste člane, kateri niso bili zadovoljni? Povežite kateri so? Odg.: Že

poprej sem povedal, da ne poznam vseh članov. Tožil se ni se, da niso sa-

dovoljni, ker plačajo izredne asep. ter da ne dobe vse bolniške podpore.

—Brat Benedikt vpraša br. Kraina: Ali si kdaj omenil na društ. seji, da ne-

kateri člani niste zadovoljni? Odg.: Se ne spominjam.—Nato br. Benedikt

reče, da se zasliši priče s obeh strani, ako so navzoči.—Predsednik porote br.

Spoljar vpraša br. Smerdu: Ali imaš kaj priče reči, da se jih zasliši? Odg.:

Odg.: Da; imam priče, da je brat Kraina rekel, da sedaj pa pasite koga bo-

stet volili. Tožiteljeva priča br. Kenich izjavi: Da, mislim, sem, kar brat

Smerdu obtožuje, nisem pa glasil, da bi kdo kaj omenil glede bolniške pod-

pore.

Preda. porote, brat Spolar, vpraša br. Kraina, če ima kakšno priče, da

se zaslišajo. Odg.: Oglasio naj se tisti, kateri so bili na seji. Priglasil se

priča br. Mike Popovic ter izjavi, da je brat Kenich vprašal br. Kraina, koga

pa boste izvolili za tajnika, ker nimate nobenega sponzora? Br. Kraina

da je odgovoril, boste videli na prihodnji seji.

—Brat Mantony pravi, da se to ni govorilo na seji ali sestanku, temveč

po seji. Tožitelj Smerdu pravi, da se je to govorilo po seji. Priča br.

Rimac potuje isto. Brat Jurca pravi, da je vprašal br. Kraina, kdo bode

bodoči odbor društva? Odg.: Videli boste na prihodnji seji, ker imeli boste

je eden sestanek. Priča Ivec pravi, da ni res kar je br. Jurca izjavil, am-

pak da br. Kenich je vprašal br. Kraina, koga boste volili na prihodnji seji,

in odgovor je bil: Boste videli na prihodnji seji.

Porotnik Retić vpraša br. Smerdu, da kaj se je govorilo na dotični seji?

Odg.: Govorilo se je o neki mašini na konvenciji, o dr. odboru in gl. odbo-

ru.—Porotnik br. Stular br. Kenichu: Ali si res vprašal br. Kraina, koga da

bodejo volili na prihodnji seji? Odg.: Da.—Porotnik Retić vpraša br. Smer-

du: Ali se je razpravljalo na isti seji, koga se bode volilo v odbor na prihod-

nji seji? Odg.: Ne. Po mom mnenju se ni o tem razpravljalo, zato, ker

am bili tam nezadovoljni člani. Prosil sem za besedo petkrat, pa mi br. Krain-

a ni dal.—Predsednik porote, br. Spolar, vpraša poroto, da ako želi, da se

obrnava nadaljuje. Porota soglasno: Ne.

Poverjeni odbor presteje članstvo, katerega je po številu 53 članov (čla-

nic), kakor se glasuje. Glasovanje izpade sledeče:

Za kriv je glasovalo 45 članov (članic), za ne kriv je glasovalo 43 čla-

nov (članic). Ker ni potrebne večine kot pravila zahtevajo, so glasovanje

ponovi in rezultat je sledeči: Za kriv 41 članov (članic), za ne kriv 46 članov

(članic).

Sprejeto, da se sestavi nova porota na redni seji dne 21. feb. 1926.

Predsednik porote zaključil obravnavo.

MATT URBAS, zap. porote.

LUDVIG SPOLJAR, vreda. por. obravnave.

ZAPISNIK IZVANREDNE SEJE DRUŠTVA "ZEVA DETROITSKIH

SLOVENCEV" ŠTEY. 121 S. N. P. J. DNE 4. MARCHA 1926.

V DETROITU, MICH.

Predsednik društva otvori sejo ob polnočni uri in reče: V kratkih besed-

ah pojasni, zakaj je bila ta seja sklicana, namreč, naš nesrečni tožilec

dnnevnega reda, priobčo, obtožbo in prisilov.

Izjavi, da še vedno žal se dela prepis v društvo neka nahujskana

struja, katere pa še do danes ni povedala kaj hoče in kaj je njen cilj. Njogo-

vo mnenje je, da gotovo osebe, sovrašne našemu društvu in S. N. P. J. hoče-

jo isto bejotkatiti in vničiti. Posredilo se jim je gotovo člane našega dru-

štva nalagati, in isti še nekaj časa sejejo prepis v našem društvu. Ker pri

porotni obravnavi na zadnji redni mesečni seji napram obtoženemu bratu

Joseph Krainu ni bilo zadostno število oddanih glasov za "kriv" ali "ne

kriv", se danes vrši ponovna porotna obravnava. Brat Kraina je bil obto-

žen po br. Frank Smerdu, da je kršil gotove točke pravil, ki je sklicel ono

tajno sejo brez vednosti društvenega odbora, in na kateri se je od gotovih

članov in nečlanov hujskalo proti društvu in njegovemu odboru S. N. P. J.

Brat Ludvik Spolar pravi, da on ne vidi brata Joseph Kraina v dvoran,

kateri bi moral danes prisostovati pri ponovni poroti porotni obravnavi kot

obtoženec, da si je br. Kraina dobro vedel, da se bode na ti seji vršila porot-

na obravnava napram njemu, zaradi sklicanja tajne seje neposrednim po-

tom, ali kakor se eni imenujejo—sestanki. Ker brat Joseph Kraina ni tu-

pravila S. N. P. J. jasno goyore, ako kateri imed društvenih odbor-

kov kaj skrivati, da se mora obtožiti in postaviti pred društveno poroto. Ako

je obdolžitev dokazana, se kasnuje; če pa ni, se ga oprost. Ako je pri dr.

št. 121 br. Kraina (ali pa morda še kdo drugi) smatral, da kateri imed

društvenih odbornikov krši pravila, naj bi se bil poslužil pravil in vse pri-

zadeze obtožil, kot to določajo pravila, pa bi bil izvršil hvalvreden akt

dobrega člana demokratične bratske organizacije S. N. P. J. Ker pa je skli-

kal društveno sejo na svojo pest in brez vednosti društvenega odbora, je pa

izvršil težak prestopok napram društvu in jednoti.

Gl. porotni odsek je mnenja, da br. Kraina ni imel pravice sklicati iz-

redno društveno sejo ali sestanek, na katerem naj bi volili nov društveni

odbor, ali pa vkrepali o kakorikoli drugih društvenih zadevah. Br. Jos.

Kraina po mnenju gl. porotnega odbora ni imel poštenih namenov, ker je

zahrbno in brez vednosti društvenega odbora sklicaval izredno društveno

sejo.

Na podlagi teh faktov, ki so posnetek obojestranskih informacij, ter

obtožnice in zapisnika društvene porote obravnave, katere se je vršila dne

7. feb. 1926, je gl. porotni odsek sklenil, da se br. Jos. Kraina radi gor-

omljenih prestopkov izključi iz društva in jednote.

IZJAVA DRUŠTVENEGA ODBORA:

Predložen nam je bil priziv po našem društvu in po gl. porotnem odseku

S. N. P. J. izključenega člana Jos. Kraina, ki se je obrnil na splošno gla-

sovanje, da potrdimo resničnost njegovih trditev, ki jih je navedel kot fak-

te v svojo obrambo. Toda nam je žal, da stvari, ki jih Jos. Kraina navaja kot

fakto, ne moremo potrditi, ker povedni niso resnične, pač pa je vseupak,

kar on trdi, je premeteno zavijanje in skrbno pripravljeno slepilo za član-

stvo SNPJ. Smatramo, da je potrebno, da ima članstvo, ki bi izreklo o tej

sadevi sadno besedo, resnične podatke in jasno sliko pred seboj, kar je po-

tem bo samoglo pametno razsoditi in pravilno odločiti, in da se to doseže,

čutimo, da je naša dolžnost odgovoriti na njegove argumente točko za točko

ter navesti samo resnične podatke od cele atere, ki so:

1. Je resnica, da se je vršila porotna obravnava na društveni seji dne

7. feb. t. l. in da je bilo pri prvem glasovanju oddanih 45 glasov za "kriv",

in 43 glasov pa da "ni kriv." Temu je sledilo drugo glasovanje, kjer je bilo

41 glasov za "kriv" in 46 proti. In ker ponovno glasovanje ni prineslo

The Young S. N. P. J.

LOYALITIES ARE PROGRESSING.

Cleveland, Ohio.—Our next generation must know what has been done by the present Young S. N. P. J. and it is up to us to construct a history for them to look back and say, "Our fathers organized this society and backed it to where it now stands." When this generation sees what we have done, they will most naturally follow our course.

The "Loyalties" have been compiling this history from the start and have another line or two to add to it. "It is the Harvest Dance held by us Sept. 19th at the Slovenian Home." This dance was a wonderful introduction of our work and co-operation of our members.

We wish to express our thanks to Brother A. E. Svetek, Brother B. Zashcher, Brother Zulich and Brother Shustersch for the splendid work rendered us at above mentioned dance. We also wish to thank Brother and sister Martinez, Brother Pogorelec and Lodge No. 142 for their co-operation.

We certainly were glad to have Brother Vatro Grill of Lodge No. 566 among our crowd of Merry-Makers.

We are contemplating to make up a team to engage in some winter activities. This means both Brothers and Sisters of this society, as we find everyone of our members crave for such sports as we intend to furnish.

Now you older members of the S. N. P. J. relay the affairs of our doing to your sons and daughters and encourage them as we feel sure they will realize what they are missing.

Those who think that the Young S. N. P. J. can't make a success are all wrong, because we the "Loyalties" (only one of the many S. N. P. J. Branches) are succeeding each month with a large membership.

Dancing is furnished after every meeting and we want you all among our crowd.

Publicity Committee
"Loyalties" (Lodge No. 590).

LINCOLNITES TO HAVE HALLOWEEN FROLIC.

Springfield, Ill. — Frolic, merry-making, that is what we are going to make this dance, exactly that. Everyone come prepared for a good time. Pack away your troubles in an old bag and come to the Slovenian National Home on October 23, to spend an evening and have some real fun.

The hall will be transformed into a haunted house. You know what that means. Spooks, ghosts, black cats and skeletons. Everyone, please, come in disguise of some shape or form even if it is a penny false face. Come and have the time of your life. Watch for further details in the "Prosveta".

Membership Drive.

November is the last month for members to be nominated in this drive as it closes December 31. Anyone nominated after our November meeting will not be taken in under this drive. Those nominated in the month of December will have to pay the initiation fee.

Publicity Committee, Lincolnites.

ATTENTION, PIONEER MEMBERS.

Chicago, Ill.—Let us not forget the boat excursion to Lockport, Sunday, October tenth. The boat will leave the docks at 31st and Western Avenue promptly at 9 A. M. Coffee and "hot dogs" will be served. Many of the members who made the trip on July 4th are arranging to go again, which is the best evidence of the good time in store for you. I shall be glad to give you any further information that you may desire.

Anne Golob.

HEALTH INSURANCE

Article 5.

SIMULATION.

One obstacle to prosperity of the sick benefit funds is the facility offered for feigned prolongation of sickness after a member has passed the stage of inability to return to his work. It is said that members of a society not watchfully managed "lay-up" unnecessarily (simulate) (because they know that a sick allowance is accessible for the support of their families. Industrial conditions, such as "hard times", strikes, lock-outs, panics all have a direct effect upon simulation. During such periods simulation increases, while during periods of high wages and prosperity malingering decreases.

Remedy for malingering lies in providing rules sickness in the true sense of the word, only—that is, sickness incapacitating from labor and requiring constant medical treatment, and by strict supervision of the members to see that such rules are fully enforced; that the duration recognized should be limited, as distinguished from chronic ailment or such disease. One high medical authority states: "As all sickness is either acute or chronic, recoverable or irrecoverable, no attack of acute recoverable sickness ever lasts longer than six weeks to three months, and chronic recoverable sickness no longer than twelve months." Chronic irrecoverable sickness may therefore

be held to be that which exceeds one year, or which a medical man from the nature of the case should certify to come under that denomination. Such chronic irrecoverable sickness should be treated at the expense of the county where the member resides.

No member should be allowed to insure for a larger sickness allowance per week than would equal two-thirds at most of his weekly earnings. A member has, otherwise, no interest in returning to his work, and retiring from the sick list. A declaration should also be required, stating whether he has effected sick insurance in any other benefit society.

The aggregate amount of sickness allowance receivable by any one person should have a limit. Let us place the limit to about \$600 for every dollar of insurance. Some members have been drawing sick benefits for as long as ten years. They are incorrigibles, who should be treated at the expense of the county. A few hundred of such permanent members on the sick list would eat up all the reserve. Just figure it out yourself, one hundred such members, and if each draws \$200 a year, would amount to \$20,000 yearly.

Publicity Committee
Pioneer Lodge No. 559.

ENEMIES OF THE S. N. P. J.

Every organized community, government, corporation, labor or farm organization, and fraternal society has its enemies and its traitors. Who are enemies of the S. N. P. J. This is a very interesting and pertinent question. Much has been said and written of our enemies or rather of our competitors who meet us on an open field by trying to induce our members as well as non-members to join their organization. They are not very dangerous enemies, as a matter of fact, other Slovenian fraternal organizations are only our competitors. They have a right as well as we have to spread their principles and propaganda and build up their organization. When I use the word "enemy" I refer to no competitive fraternal organization, but I am referring to our own members who by a policy of "boring within" want to harm the S. N. P. J. materially or morally.

In the category of the material enemy, I would place on the top of the list the simulant. A simulant is a member who either reports himself sick when he is not sick, or who prolongs the duration of his sickness for the purpose of securing sick compensation from the S. N. P. J. His exploitation is aimed at the treasury of the S. N. P. J. He undermines the financial security of the S. N. P. J. The simulant inoculates a spirit of unrest among the members, when special assessments must be levied upon the honest members to cover the deficits which were caused by their simulation. Without a question of doubt, the simulant is a traitor to the S. N. P. J., and wherever one is found, he should be severely punished. But, however, we must remember that if all sick members would be thoroughly supervised either by the local lodge sick committees or by the Supreme Board officers who are employed in the Insurance Department of the S. N. P. J., the simulant would disappear entirely. We may deduct, that local lodge sick committees and Supreme Officers who are lax in their duties of supervision are accessories who aid in the perpetuation of simulation; therefore, they too may be considered as enemies of the S. N. P. J., who indirectly help to deplete the treasury of the S. N. P. J. The damage done by the material enemy may be calculated in dollars and cents. Their damage is little when compared with the moral enemy, who is constantly at work, trying to corrupt the morals of our members by trying to make the S. N. P. J. an organization without principles, or in other words an organization without a soul.

In the category of the moral enemy may be placed the communists and the clericals. They are the persons who place the dogmas of their political and religious organizations above those of the S. N. P. J. The principles of their political and religious institutions, are closer to their heart, and more sacred than those of the S. N. P. J. Why did they join the S. N. P. J. if they intended not to abide by their principles?

If we read the by-laws of the S. N. P. J., we find that the paramount and fundamental principle of the S. N. P. J. is FREETHOUGHT which is expressed in the Declaration of Principles—that the Slovenian Narodna Podpora Jednota is founded on a Free Thought basis. The secondary principle of the S. N. P. J. is that "The Society shall insure to its members personal freedom of religious, philosophical, ethical, and political creeds." This second principle absolutely guarantees to the Society, that it shall always remain an organization founded on basis of FREETHOUGHT. History has proved, that organization founded on basis of FREETHOUGHT, after a course of years, degenerated and developed into political, religious,

philosophical or ethical societies. But, this second principle absolutely guarantees its members, that the S. N. P. J. shall not degenerate from the basis of FREETHOUGHT into some political, religious, philosophical, or ethical society. The S. N. P. J. under its declaration of principles can only remain a FREETHOUGHT SOCIETY.

Article 2 of the By-laws defines the Object, Ways, and Means. The objects are clearly set forth in the by-laws to be:

"The object of this Society shall be to organize the Slovenians and other Slavs, residing in the United States of America and their territories, Canada, and Mexico,

1. into fraternal lodges under its jurisdiction.

2. To insure mutually its members in cases of inability to work, caused by sickness of injury, and their beneficiaries in case of death, according to the by-laws.

3. To aid its members spiritually and enlighten culturally by awakening among them a real sense of democracy—and

4. by education on the basis of its principles, as stated in the first sentence of the above Declaration (FREETHOUGHT), resolutions, and other provisions passed by the Conventions, referendum, or by the Supreme Board."

The above principles and object, emphatically discard any kind of a philosophy, that was originated either at Moscow or Rome. If a person believes in a dictatorship of the Proletariat, he cannot believe in democracy. If a person believes in the Pope, he cannot believe in Free-thought and democracy. When members in the S. N. P. J. advocate and agitate either for a dictatorship of Moscow or Rome, they are ENEMIES OF THE S. N. P. J., in the full import of the meaning of that word, because they have not sincerely accepted the principles and objects of the S. N. P. J.

I was astonished to learn in the Sept. 22, 1926 issue of Prosveta, on the Slovenian page an article written by a Supreme Board member, Brother Tony Shragal, in which he publicly admits that he is an enemy of the S. N. P. J. He places the principles and objects of the Workers Party of America, a communist organization which advocates for a dictatorship of Moscow, paramount to those of the S. N. P. J. which principles are to uplift the members in a real democratic spirit upon free thought basis. I believe that when a Supreme Board member publicly advocates principles and objects which are hostile to those of the S. N. P. J., that it is time for the loyal members of the S. N. P. J. to take notice of his sinister motives and to request him to resign from his high office as a Supreme Board member. The Supreme Board is that body in the Society which duty is to enforce, and carry out the principles and objects of the S. N. P. J. between conventions. A disloyal member, who may be considered a traitor to the principles of the S. N. P. J. will be during his term of office more harm than good to our Society.

His admission to the principles of the Workers Party and his disloyalty to the Principles of the S. N. P. J. is contained in his second and third paragraph of his article which was published in the Sept. 22, 1926 editor of Prosveta.

I want to know whether Brother Tony Shragal has ever read the By-laws of the S. N. P. J. If he has how it happened that he remained in the Society a number of years without accepting the principles of the S. N. P. J. When Brother Shragal took the oath of office as a Supreme Board member, did he pledge his word of honor to uphold the principles of the S. N. P. J. or those of the Workers Party? If Brother Shragal would advocate principles and objects in the Workers Party which are hostile to their declaration of principles, what would the Workers Party do to Bro. Shragal? Would they request his resignation or would they keep him in office?

The S. N. P. J. is not the Workers Party of America. The S. N. P. J. is not a political organization. It is a fraternal insurance Society founded upon the principles of FREETHOUGHT, which object is to uplift its members, with the aid of proper education in a real democratic spirit. The Supreme Officers of the S. N. P. J. are responsible for their work to the members of the S. N. P. J. and not to the Workers Party of America. When a Supreme Board member openly and publicly violates the principles and objects of the S. N. P. J., I believe it is time for the sincere, honest, and loyal members of the S. N. P. J. to request his resignation.

Richard J. Zvestnik.

A NATION'S STRENGTH

Not gold, but only man, can make a people great and strong—Men who for truth and honor's sake stand fast and suffer long.

Brave men who work while others sleep.

Who dare while others fly—They build a nation's pillars deep—And lift them to the sky.

—Emerson.

Secure New Subscribers for the "PROSVETA"

The Spokesman's Secretary

LETTER XI

IN WHICH I PLAY A BIG SCENE

Dear Mom:

Well I hate to be writing you blue letters and you having such a hard time what with the baby having the croup and Pop not sure of his job. Tell him I thank him for his fine ideas but the truth is just now I have not got no heart for the work I have been trying to do it seems to me like I had better just be a plain manicure girl like I used to be and not try to understand these great world affairs that is too much for my poor head.

The reason is because I don't seem to me like people was honest like I thought they was. When I told Mr. Edgerton to have the Spokesman give out to the newspapers all their stories about him and the Spokesman being so economical and not buying no new clothes I thought they was really going to not do it and it was all going to be straight. But the way Mr. Edgerton talked they just didn't bother about the truth at all and it has made me sort of ashamed. If they are going to do things that way I just ain't interested in helping them at all because they are really not doing the plain people no good.

Of course I ain't had no chance to ask Mr. Edgerton about it because he ain't called me up again so I am just waiting. The girls in the Elite Beauty Parlors they seen I had something on my mind and Ada Huggins, she says, "What's the matter Mamie you seem sort of deestrange." You see since she has changed her name to Adaire she is always trying to use French words and I do sure hate affected people.

I says, "I have got important matters to occupy my mind and I have not got no time for idle chatter." I says, "And she says, 'Well now will you listen to that, of all the airs! Who do you think you are the Spokesman up in the big white house?' 'You are getting warm,' I says but of course I didn't say no more because it is what Mr. Edgerton calls a state secret that I am helping him."

P. S. Well, I went home thinking about that mysterious lady that has been to call on me and that I am pretty sure is Mrs. Edgerton. And Mrs. Budd my landlady says she ain't come again. She is awful curious about such a great lady coming to see a girl that has got the cheapest room in her house and she says, "Is it some lost aunt of yours dearie?" But I say, "It is just a friend I think."

She says, "You could talk to her in my parlor if you like." And of course I know that is just so that she can listen in but what can I do can I expect a visitor to climb four flights of stairs and where could I put her in this room that is only six by eight and I have to shove the oil stove and what is left of my dinner under the bed before I can get to the door. So I says, "Thank you very kindly." And she says, "I will call you if she comes and you can come down." I says, "Do please and keep her entertained while I am getting my curl-papers off."

You see I wanted to fix myself as decent as I could so as not to shame Mr. Edgerton too much for knowing me. So I wash my face and put my hair up to curl and I get my supper of potato chips and pickles in a hurry and I am just in the middle of getting it down with my new dress I have took off all over the bed when I hear a step in the hall and there comes a knock on the door and I think of course it is Mrs. Budd and I says, "Come in," and the door opens and my God there she is!

Well Mom you could of knocked me over with an orange stick. I just stand there with half a dill pickle in my mouth and the other half in my hand and stare at her like a boob. It is the same lady that I seen getting out of the electric coop with Mr. Edgerton and she has got on the same squirrel-skin coat and all. She wouldn't have to be a very big lady to seem awful big standing in the doorway and she is red from climbing the stairs and there is red in her eyes too she gives me the glare and holds herself stiff and straight and gee Mom I feel like a worm must feel when it is going to be stepped on.

"Are you Miss Mamie Riggs?" she says and I gives a gulp at the pickle. "And so you are the woman that is going with my husband!" she says.

So then I see it is going to be a war and I thinks what kind? She has got me penned in a corner and there is just a window and no fire-escape and a long ways to the ground and she has got a big squirrel-skin muff that she holds in her left hand with her hand inside it and I thinks to myself there is your death Mamie Riggs because of course she must have a gun in that hand and gee Mom it sure makes your hair rise up to watch that muff fall and show the gun or will she shoot through the muff? But no she won't be apt to do that because she won't think no manicure girl worth spilling a fine muff over. It is exactly like the big scene in a play you know how it is Mom only you really don't because it is another thing altogether when it is real.

Well I have got the pickle out of the way and so I say real careful like, "I have the honor to be a friend

of Mr. Edgerton," I says. And then I have a sudden bright idea and I raise my voice and call, "Come in Mrs. Budd." Then I listen and I say again louder yet, "Please come in Mrs. Budd." For of course I know that she is not going to lose her chance to find out what is going on but will be at the door listening and sure enough the door opens kind of timid and I hear her voice behind the big lady, "Did you call me Miss Riggs?"

"You might come in," I says. "I have a lady caller she is the wife of a gentleman friend of mine. Meet Mrs. Edgerton," I says, "Mrs. Budd."

And Mrs. Budd gives a courtesy that is not answered being that she is behind and ain't saw and so I sweep my clothes into a heap and I says, "Come and sit on the bed," I says. And so of course Mrs. Edgerton has to let her get by and sit down and then I feel a little better because my landlady is between us and I think maybe if there should trouble start she might shove her hand up or rattle her and spoil her aim.

But I have made a bum guess from seeing too many movies I guess for I ain't anything like that. All of a sudden the lady lets her muff drop and puts her two hands up to her face white kid gloves and all and busts into tears! And there she stands shaking and sobbing and says to herself, "Oh the shame of it, the shame of it!"

So then of course I remember that she is supposed to be a sick woman and what she is going through and I am sorry and I says, "Look here Mrs. Edgerton you have got this all wrong things between your husband and me ain't at all what you think," I says.

So then she flares all hot again and drops her hands. "Do you mean to say you have not been going to dinners with my husband all the time?"

"It would be very silly of me to deny that," I says, "seeing that your detective has been sitting at the next table to us most of the times but what is the harm of dinners?"

"And him with a wife at home!" she says with the tears running down her cheeks again. "And the dinner on the table getting cold!"

"Well that is too bad," I says, "it was a shame to waste so many dinners but I didn't know about that Mrs. Edgerton," I says. "A gentleman asked me to dinner and being hungry why shouldn't I go?"

Well I see she is human after all and I am still more sorry so I goes on real friendly like. "I guess Mrs. Edgerton you have not knowed many working girls in your life," I says, "and you ain't realized how it feels when a gentleman offers you a dinner free of charge. They pay me eight-een-fifty a week at the Elite Beauty Parlors and I have got to live on that till the next Saturday night and if I have not got anything left on Friday night I do not have any dinner," I says. "Mrs. Budd here will tell you that I have to give her six dollars a week that is what a girl has to pay to keep the rain off her in Washington D. C. And if I spend a dollar a day for my food then I have five dollars and a half a week to dress myself like my profession requires and all the luxuries that you see in this room," I says kind of sarcastic, "and for tooth-paste and what laundry I can't do in the bath-tub downstairs without Mrs. Budd finding it out and for music and books and art," I says, "and for doctor's bills if I should—" I am just about to say, "If I should—" I say just about the notion that I have got the angina pectoris of the toe," but I realize that would be nasty so I end kind of meek-like, "if I should be sick."

She is staring and has got a kind of agonized curiosity in her face like she would like to know what sort of terrible animal I am. The tears is still there so I says, "What is it you believe, Mrs. Edgerton? Do you think I have been paying the woman's price for my dinners?" I says. "Well it has been winter time and cold outside and where do you think I could of took him to? Would I bring him to this room?" I says. "If you think that just you ask Mrs. Budd here and she will show you down the stairs quick," I says. And of course Mrs. Budd gives a snort and I says, "Do you run that sort of a house Mrs. Budd?" And she says, "Not that I know of!"

So there is a little pause and the lady still weeping silent so I goes on, "Has that dick been telling you lies so as to keep his job lady? If he has told you the truth it is this that I have et maybe a dozen dinners at your husband's expense and I have walked a little ways on the street with him and sat once talking in an art-gallery and that is all. I have not even been into a taxi-cab with him and he left his own car at home for his wife or that is what he told me and if it ain't true it is not my fault. And if it is the cost of the dinners that worries you it would of been easier to of saved all the money you must of paid to that dick," I says. "It was mostly in cheap places that we et because he was scared he would be saw."

"And if you are so innocent why do you have to hide?" she cries.

"He said he had to Mrs. Edgerton and when a gentleman asks you to dinner at a cheap place you can't him for a better place at least not if you are a lady. I shouldn't wonder if the reason was because he had a wife that he thought wasn't reasonable and wouldn't believe the truth if he told it to her."

"But why does my husband have to dine with a woman I do not meet?"

"You will not like it," I says, "I tell you that you and your lady friends can't give your husband what he has to have in his political life. But you had ought to see it because you would scorn to know the things that his job requires him to know."

"What things?"

"Things about the way the plain people of this country feel and what they want."

"A manicure girl!" she kind of snorts.

"There is a lot of us," I says, "and I ain't only that we have got votes but we do a lot of talking and we are a political force if you get us real mad," I says. "And then there's Pop," I says, "a gas-house worker is Camden New Jersey and if anybody was to ask you what such a man would say about the League of Nations for instance would you have any idea what to answer? No Mrs. Edgerton you wouldn't but right there on my dressing table underneath the cold cream jar is a letter about it that I was intending to read to Mr. Edgerton the next time I meet him."

Well she looks me over some more and then she says in what is meant

(Continued on page 8.)

COMEDY OF JUSTICE

(Original Title "Simen Sirotnik.")

BY IVAN CANKAR

Freely translated from Slovenian by Louis Adamic

I.

This story has its beginnings at the time Simen Sirotnik completed the fiftieth year of his life. People in the cities are quicker than those living in the country: one is scarcely thirty and his back bends, and his cheeks fade and sink; the city dust absorbs one's blood as though it were water.

So Simen was fifty and he was a feeble old man. He was a blacksmith by trade, and for thirty years he had worked for the same master. He had stood on the same spot from start to finish, so that there was a deep depression in the ground under his feet. And now, after thirty years of toil, his arms failed him, refusing to heave the hammer any longer.

And now his master said to him: "You have served me faithfully, Simen old man; you have worked for me these thirty years. And now, Simen, your arms failed you, so lay down the hammer and go with God whithersoever your heart bids you go."

Thus spoke the master. For the law said that, in his young years, the toiler must pour wine into the cup of life of others and in his old age to drink worm-wood himself.

Simen never quarreled with either God or man. "I'll go to bed," he now said to himself, "and await death." He went to bed, but Death would not come for him. He was hungry, tired, and sick. And he thought to himself: "I've often heard people speak of justice, so I reckon I'll go out and see where and what justice is."

Truly Simen went out and was no little amazed. Whenever he would venture a word about justice, they laughed to his face. "The times must have changed," he said to himself; "the thing that used to be called justice has either passed away or maybe it now exists under some other label. For if they throw a bone to the dog, why wouldn't they give a dry crust of bread to a famished, feeble old man?"

But he had little time to ponder this. There came to him the owner of the house in which Simen roomed: The landlaid said:

"You have lived in this room for thirty years, Simen old boy, and you have always paid your rent. Why don't you pay it now?"

"How can I when I am unable to work?" said Simen, surprised. "I'm old, so let me die in peace."

"No, Simen; you can't die here without paying rent. So go with God whithersoever your heart bids you go."

Simen rolled up his bundle and went. He grew ever more baffled. He shook his head and said to himself that Justice apparently was not a living thing that one could get hold of and bring his case to its attention, but that it was a silly fable for little children.

But he had no quarrel with either God or man. "If not in bed, I'll die by the roadside," he said to himself. "I'll be closer to the grave, and I reckon my soul shall have no trouble finding its way."

Truly he stretched himself down by the roadside and placed his bundle under his head, so that he might go to sleep in peace.

But there came people and said: "Look at the bum; he is trying to die by the roadside in broad daylight!"

Simen sighed and rose. "Didn't I say, good folks, that I'd sooner die in a room?"

They wouldn't even listen to him but dragged him before the judge. And there they accused him of attempt to die by the roadside.

"Why do you loaf around instead of work?" demanded the judge, wrath and indignant.

"I would," Simen defended himself, "but how can I when my arms refused to lift the hammer?"

Where did he hail from, the judge asked him.

At this question Simen experienced a strange feel-

ing. He was silent, he pondered, and bitter sadness filled his heart.

"Where are you from?" the impatient judge repeated his question gruffly.

"From afar, from afar," said Simen, absently. "Long ago, long ago — oh, for thirty-five years my eyes have not seen the place, so that I could not recognize it now if I'd see it."

"What are you babbling about?" the judge roared angrily. For, you see, the eyes of judges look only upon paper, not into the heart of man. "I've asked you where you hail from, so that we can send you there, because you loaf around here."

"Oh, I see," said Simen. "Well, if that's what you want to know, I was born in Prisoyinka, so it says in my paper; but I can't remember the place and could not recognize it, not even in my dream."

They questioned him no further, but took him away as though he were a criminal. Simen tried to make the officers listen to reason as he saw it. "I tell you, I don't want anything. Just let me die in peace by the roadside or anywhere. Why should you now drag me all over the Creation?"

The officers paid no heed to him but locked him up in a small, unpleasant cell with a high and narrow barred window.

"It's a queer world nowadays," Simen mused when he was alone. "When I was still young and strong, I yearned for twenty long years to see once more the place where my father and mother had died—may God grant them His Heaven! For twenty years I longed, till at last the longing died in me. And now, lo and behold, when I'm old and feeble—now when I'm trying to go to sleep in peace—now they are dragging me there where my heart no longer has any desire to be. My head is too tired to fathom such wisdom!"

At dawn, as he awoke, they opened the door and called him. Simen rose, picked up his bundle, and went with the officers, without grumbling. "If they don't want me to die by the roadside, they can go ahead and fix up a bed for me wherever they take a notion to," he said to himself and let the officers have their way.

They dragged him through the streets and finally showed him into a freight car. Simen sighed and made the sign of the cross. "If the order is to travel, well, I guess, we'll travel," he mused. "Maybe the soul, with God's leave, will grow tired of these old bones of mine and leave them on the way."

But the soul would not leave his bones. The train crawled on slowly. It stopped every four and stood on sidings for three, four hours at a stretch. For people like Simen, who are what is called "trials" to others, are not allowed to travel on fast, comfortable trains; they are put in to freight cars among the sacks, barrels, and barrels. Now and then Simen untied his bundle and treated himself to a crust of bread and bite of bacon, and he observed that, hard as he tried to make his meagre provisions last, the bundle grew smaller and smaller.

He gazed through the window at the dark-green mountains and bright valleys, desolate cliffs and fertile fields, glades and meadows, solitary shrines, villages and cities—the panorama sped by him, but none of the places would provoke a response in his memory.

"The place that they say is my home must be far-off, indeed," he thought. "Well, I hope the officers don't make a mistake and unload me at the wrong place."

On the third night of his travel he began to feel strangely sad, and it seemed to him that he was close to his unknown destination.

"I wonder what sort of a place it is," he thought. "I wonder if I'll recognize the house in which I was born and if I'll understand the speech of the people. How will they receive me when they don't know me and I don't know them?"

